

DE STER

Mei 1983 · 83ste jaargang · Nummer 5

DE STER

Uitgave van De Kerk
van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen

Mei 1983
83ste jaargang
Nummer 5

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles Didier, George P. Lee, F. Enzo Busche.

Eindredacteur: M. Russell Ballard.

Hoofdredeacteur: Larry A. Hiller, **Adjunct-redeacteur:** David Mitchell,

Stafmedewerkster: Bonnie Saunders, **Vormgeving:** Roger Gylling.

Redactie De Ster: Henri J. A. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Parkstraat 38, NL-3581 PL Utrecht.

Nieuwsredacteur: George Ph. M. Kraanen, Spoorlaan 15, NL-3721 PA Bilthoven.

INHOUDSOPGAVE

Boodschap van het Eerste Presidium: Leef naar de leringen van de Heiland, <i>President N. Eldon Tanner</i>	1
Vraag en antwoord, <i>Edward L. Soper</i>	7
De medelevende huwelijkspartner, <i>Terrance D. Olson</i>	11
Erroll Bennett, de Tahitiaanse voetballer: zijn moed bracht verandering in de regels, <i>Michael Otterson</i>	17
Gouden tijden, <i>Ardeth G. Kapp</i>	28
Geloof in de Heer Jezus Christus, <i>ouderling Gene R. Cook</i>	34
Iedere dag een appeltje, <i>Richard M. Romney</i>	46
Reclame op z'n mormoons	53

KINDERSTER

Geloof, zaadjes en Jaspers moeder, <i>Carolyn Campbell</i>	1
Het allerbelangrijkste, <i>ouderling F. Enzo Busche</i>	5
Elia en de macht van God (1 Koningen 17:19)	7

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266 041 434,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
Bf. 408 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10,00.

© 1983 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

LEEF NAAR DE LERINGEN VAN DE HEILAND

President N. Eldon Tanner

De noodzaak voor de gehele mensheid om hun manier van leven te veranderen en te gaan leven naar de leringen van Jezus Christus, is nooit groter geweest dan nu. Men hoeft slechts de krant te lezen, naar het nieuws over de radio te luisteren, of met anderen te spreken, om mistroostig te worden over de toestand in de wereld, in het land, of

over de persoonlijke problemen van de medemens of van zichzelf.

„Waar moet dat naartoe?” vragen we ons onthutst af. „Wat is er aan de hand met de kopstukken van de naties, dat wij zo in de nesten zijn geraakt? Waar zijn we in gebreke gebleven?”

Kopie door
Grant Romney
Clawson van een
schilderij van
Harry Anderson

De antwoorden hierop zijn te vinden in het nauwkeurig bekijken van de beginseiten van het evangelie van Jezus Christus en het niet stroken van ons leven met de waarheden die daarin zijn vervat. Ieder van ons heeft de persoonlijke verantwoordelijkheid om zo te leven, dat wij een invloed ten goede op anderen kunnen uitoefenen, die, bij het zien van onze goede werken, ertoe worden gebracht onze Vader in de hemel te verheerlijken. (Zie Matteüs 5:16.) Zoals wij al vaker hebben horen zeggen: als goede mensen werkeloos toezien, zal het kwaad zegevieran.

Met onze wereldkerk van vijf miljoen leden, dienen en kunnen wij de zuurdesem voor de wereld zijn, op voorwaarde dat ieder lid leeft zoals het ons door Jezus Christus is geleerd. Wanneer zullen we toch leren dat de enige manier om te ontkomen aan de straf en eeuwige verbanning uit zijn tegenwoordigheid is om Hem als onze Heiland te aanvaarden en zijn geboden te onderhouden? Naargelang wij gaan beseffen dat Hij, wegens zijn allesovertreffende liefde voor alle mensen, zelfs zijn leven voor ons gaf, behoren wij er met al onze macht en kracht naar te streven om onze liefde en waardering voor Hem te tonen door Hem en zijn woord niet te verwerpen, maar te aanvaarden.

Laten we enkele van de uitspraken die Hij in de loop van zijn bediening deed aan een zorgvuldig onderzoek onderwerpen. In zijn bergrede zei Hij:

„Wie dan één van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen, doch wie ze doet en leert, die zal groot heten in het Koninkrijk der hemelen.

Want Ik zeg u: Indien uw gerechtigheid

Ieder van ons heeft de
persoonlijke
verantwoordelijkheid
om zo te leven, dat wij
een goede invloed ten
goede op anderen
kunnen uitoefenen.

niet overvloedig is, meer dan die der schriftgeleerden en Farizeeën, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.” (Matteüs 5:19–20.)

Verderop in deze zelfde rede zei Hij:

„Alles nu wat gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus: want dit is de wet en de profeten.

Gaat in door de enge poort, want wijd is (de poort) en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan; want eng is de poort, en smal de weg, die ten leven leidt, en weinigen zijn er, die hem vinden.” (Matteüs 7:12–14.)

Aan het slot van zijn rede vinden we de volgende gelijkenis:

„Een ieder nu, die deze mijn woorden hoort en ze doet, zal gelijken op een verstandig man, die zijn huis bouwde op de rots.

En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, en het viel niet in, want het was op de rots gegrondvest.

En een ieder, die deze mijn woorden hoort en ze niet doet, zal gelijken op een dwaas man, die zijn huis bouwde op het zand.

En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en sloegen tegen dat huis, en het viel in, en zijn val was groot.

En het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat de scharen versteld stonden over zijn leer, want Hij leerde hen als gezaghebbende en niet als hun schriftgeleerden.” (Matteüs 7:24–29.)

Het is uitermate interessant om Matteüs' verslag van de gebeurtenissen uit Jezus Christus' bediening en van zijn leringen te lezen en te merken hoezeer deze op één enkel doel was gericht. Hoe

kan iemand die de Schriften leest eraan voorbijgaan dat Christus' zending was – zoals Hij zo vaak op zoveel verschillende manieren had gezegd – om „de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen” (Mozes 1:39)? Dit moest worden bereikt door de beginselen van liefde voor Hem en voor zijn Vader en voor elkander toe te passen. Iedere lering die Hij voorstond had tot doel de mensen gelukkiger te maken en hun leven voller en rijker, met de uiteindelijke belofte van eeuwig leven in de tegenwoordigheid van God. Waarom nemen zovelen het risico zichzelf van dit erfdeel te beroven door geen acht te slaan op de zegeningen die de getrouwen zijn beloofd of door niet zo te leven dat zij ervoor in aanmerking komen?

In het evangelie van Matteüs lezen wij hoe Christus zijn uitverkoren Twaalf instrueert, de goddelozen waarschuwt zich te bekeren, de scharen onderwijst door middel van leerreden en gelijkenissen, de zieken geneest, de doden opwekt en, kortom, goed doet onder de mensen. Hij organiseerde zijn kerk, waarschuwde voor een afval, voleindigde het werk dat zijn Vader Hem te doen gegeven had (zie Johannes 17:4), werd gekruisigd, begraven en opgewekt – hetgeen allemaal voorzegt was geweest door Hemzelf en door de profeten uit vroeger tijden.

Al deze dingen geschiedden; en zoals eveneens door de profeten was voorzegt, kwam er een herstelling van het evangelie van Jezus Christus, met dezelfde organisatie als die van de vroegchristelijke kerk. Zowel het Oude als het Nieuwe Testament verkondigden de herstelling en het te voorschijn komen van het Boek van Mormon. Kort na de organisatie van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, stelde de profeet

Suggesties voor huisonderwijzers

Misschien wilt u de volgende punten in uw bespreking onderstrepen:

1. Iedere lering die de Heiland voorstond, had tot doel de mensen gelukkiger te maken en hun leven voller en rijker, met de uiteindelijke belofte van eeuwig leven in de tegenwoordigheid van God.

2. Wij moeten niet het risico nemen onszelf van dit erfdeel te beroven door geen acht te slaan op de zegeningen die de getrouwen zijn beloofd of door niet zo te leven dat wij ervoor in aanmerking komen.

3. Wij moeten ons leven opnieuw onder de loep nemen en het vaste besluit nemen de geboden te onderhouden. Wij kunnen niet zo goed als eerlijk, slechts ten dele kuis of deugdzzaam, of halfslachtig welwillend zijn. Wij moeten volkomen toegewijd zijn.

4. Wij behoren er met ons gehele hart naar te hunkeren om de Heiland, aan de hand van ons geloof en onze werken, te tonen hoe dankbaar wij zijn voor alle smart en leed

die Hij doorstond, opdat wij van onze zonden mochten worden verlost en mochten opstaan uit het graf.

Steunpunten bij de bespreking:

1. Vertel over uw eigen gevoelens hoe belangrijk het is om te leven naar de leringen van de Heiland of over persoonlijke ervaringen op dit vlak. Vraag het gezin naar hun gevoelens hierover.

2. Zijn er teksten uit de Schriften of andere citaten in dit artikel die het gezin zou kunnen voorlezen en bespreken?

3. Zou deze bespreking beter tot haar recht komen als de huisonderwijzers voor het bezoek met het hoofd van het gezin spreken? Is er een boodschap van de quorumpresident of van de bisschop voor het gezinshoofd met betrekking tot de leringen van de Heiland?

Joseph Smith de Artikelen des Geloofs op, die de geloofspunten van de kerk samenvatten en die volledig in overeenstemming waren met hetgeen de Heiland onderwees toen Hij onder de mensen vertoefde.

Hetgeen wij geloven is prachtig verwoord in het laatste, het dertiende Artikel des Geloofs:

„Wij geloven eerlijk te moeten zijn, trouw, kuis, welwillend, deugdzaam, en goed te moeten doen aan alle mensen; met recht mogen we zeggen dat we de aansporing van Paulus volgen; wij geloven alle dingen, wij hopen alle dingen, wij hebben veel dingen verdragen en hopen alle dingen te kunnen verdragen. Als er iets deugdelijk, liefelijk, eervol of prijzenswaardig is, dan streven wij dat na.”

In deze uitspraak zijn alle eigenschappen van het goede vervat die de Heiland zelf belichaamde en die Hij anderen zo heldhaftig en onvermoeibaar onderwees. Wij laten onze kinderen dit Artikel des Geloofs uit 't hoofd leren; het staat op de kaartjes van de zendingen; wij halen het regelmatig voor vrienden en onderzoekers aan, omdat wij er trots op zijn bij een organisatie met zulke verheven idealen te horen.

Maar hoezeer zijn we het oprecht naleven van de beginselen die wij verkondigen toegedaan? Ieder van ons moet zijn leven opnieuw onder de loep nemen en het vaste besluit nemen de geboden te onderhouden en een voorbeeld van gerechtigheid te zijn en een invloed ten goede in een bewogen wereld. Het is niet mogelijk om zo goed als eerlijk, slechts ten dele kuis of deugdzaam, of halfslachtig welwillend te zijn. Wij moeten volkomen toegewijd zijn. Er moet verandering komen in onze houding. Wij moeten elkander steunen in plaats van ons over te

geven aan achterklap, kwaadsprekerij en hatelijk geroddel. Vooral op 't gebied van de gemeentelijke en landelijke politiek moeten wij goede, eerlijke vertegenwoordigers kiezen, die de zaak der gerechtigheid voorstaan, waarna we alle partijpolitiek opzij behoren te zetten en samen moeten werken voor het welzijn van allen. Zoals gezegd, behoren we alles wat „deugdelijk, liefelijk, eervol of prijzenswaardig is” na te streven.

Laat ons toch de woorden die Christus tot de Farizeeën en schriftgeleerden richtte ter harte nemen:

„Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is verre van Mij.

Tevergeefs eren zij Mij, omdat zij leringen leren, die geboden van mensen zijn.

En toen Hij de schare tot Zich geroepen had, zeide Hij tot hen: Hoort en verstaat! Niet wat de mond binnegaat, maakt de mens onrein, maar wat de mond uitkomt, dat maakt de mens onrein.” (Matteüs 15:8–11.)

Matteüs heeft ook het incident opgetekend waarbij een van de wetgeleerden in een poging Jezus te verzoeken, de vraag stelde:

„Meester, wat is het grote gebod in de wet?

Hij zeide tot hem: Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.

Dit is het grote en eerste gebod.

Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

Aan deze twee geboden hangt de ganze wet en de profeten.” (Matteüs 22:36–40.)

Verdergaand naar de hoofdstukken 23 en 24 van Matteüs, lezen we over de beproevingen en rampen die vooraf zul-

Als leden van de kerk
streven we allemaal
naar vrede, naar een
beter leven voor
onzelf en voor onze
kinderen, . . . naar de
kracht . . . om zijn
geboden te
onderhouden.

len gaan aan de wederkomst van Christus. Als wij de geest van zijn smeekbeden te pakken kunnen krijgen en zijn grote liefde voor ons kunnen voelen, behoren wij er met geheel ons hart naar te hunkeren om Hem, aan de hand van ons geloof en onze werken, te tonen hoe dankbaar wij zijn voor alle smart en leed die Hij doorstond, opdat wij van onze zonden verlost mochten worden en mochten opstaan uit het graf.

Kunt u zijn grote deernis voelen toen Hij zei:

„Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet gewild.

Zie, uw huis wordt aan u overgelaten.

Want Ik zeg u, gij zult Mij van nu aan niet meer zien, totdat gij zegt: Gezegend hij, die komt in de naam des Heren!” (Matteüs 23:37-39.)

Als leden van zijn kerk streven we allemaal naar vrede, naar een beter leven voor onszelf en voor onze kinderen, naar geborgenheid, naar de kracht om te zegevieren en te leven zoals Hij van ons verwacht, en om zijn geboden te onderhouden. Wat moeten we dus doen?

„Een betere wereld bouwen is jouw taak,” zei God.

„Maar hoe?” vroeg ik Hem toen.

„De wereld is zo'n vrees'lijk groot en ingewikkeld oord,

En ik ben klein en nutteloos. Ik kan er niets aan doen.”

Maar God, in al zijn wijsheid zei: „Bouw maar een betere jij.” □

President Tanner schreef dit artikel een maand voor zijn overlijden vorig jaar november.

Vraag en antwoord

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

Vraag:

Er is tegenwoordig zoveel leed in de wereld. Waarom zet de kerk geen campagnes op touw om een eind te maken aan de honger in de wereld en het lijden van de behoeften te verzachten?

door Edward L. Soper

Antwoord:

Edward L. Soper, gebiedshoofd van de welzijnszorg in de zuidoostelijke staten van de Verenigde Staten.

De bezorgdheid voor degenen die het niet zo goed hebben als wij en die blijkt uit deze vraag, doet mij goed. Ik weet zeker dat velen die bezorgdheid delen.

Bij het beantwoorden van uw vraag, wil ik u erop wijzen dat het allerbeste middel ter verlichting van alle lijden het evangelie zelf is. Bekerings tot het evangelie versnelt het herstel en de vooruitgang van hen die het naleven wel dermate, dat er wonderen – niet alleen geestelijke maar ook stoffelijke – in hun leven plaatsvinden. Het was dit feit dat president Spencer W. Kimball ertoe bracht in 1974 te zeggen:

„Ik herinner mij de vele uitgehongerde mensen in de straten van Calcutta... Ik weet nog hoe ik vanaf de vijfde verdieping van een groot hotel in die stad neerkeek op een achterstraat, waar deze mensen in

hun schamele kleding op de stoep lagen . . . zonder eten en zonder onderdak en nergens waar ze naartoe konden gaan . . . ik zag hoe 't begon te regenen en hoe deze mensen wat naar achteren schoven om een klein beetje beschutting te zoeken. Ik zag het lijden van de mensen in Peru, en op zekere dag kregen we van iemand van de pers verwijten dat we niet voor al deze arme mensen zorgden. 'Waarom reisden we de hele wereld af en deden we al deze dingen, maar zorgden we niet voor deze mensen,' vroeg hij. 'Dat is iets wat u niet begrijpt,' antwoordde ik. 'Als deze mensen het evangelie van Christus aan zouden nemen, dan is die hulp er voor hen en konden we voor ze zorgen en zou hun lijden worden verlicht. Zij zouden een redelijk bestaan kunnen hebben.'

En dat is de waarheid, broeders en zusters. Volgens mij is het evangelie het antwoord op alle problemen van de wereld, mits we de zaak goed aanpakken en er eensgezind aan werken. En dat is de reden voor onze grotere inspanningen bij het zendingswerk, opdat we het evangelie geleidelijk bij alle mensen kunnen brengen, . . . het evangelie van het dienen van de armen, van het zorgen voor degenen die het minder goed hebben dan wij." (Verslag van de welzijnsvergadering van 5 oktober 1974, blz. 18-19.)

In de jaren dertig, toen president Harold B. Lee nog ringpresident was, werd hem door het Eerste Presidium gevraagd een voorstel in te

dienen voor een programma ter bestrijding van de problemen die u ter sprake hebt gebracht. Hij vertelde het volgende over die ervaring:

„Ik zocht de Heer, . . . en er kwam iets bij me op. Mijn eerste gedachte was: 'Wat voor organisatie zullen we hiervoor moeten hebben?' En ik begon erover na te denken iets op te richten in de zin van hetgeen de wereld in het leven heeft geroepen, waarna ik een van de meest fundamentele getuigenissen ontving van de waarde van het priesterschap van deze kerk. Het was alsof de Heer tegen me had gezegd, . . . U hebt geen andere organisatie nodig. Ik heb u de mooiste organisatie gegeven die er op aarde bestaat. Niets gaat de priesterschap-organisatie te boven. Wat u moet doen is de priesterschap aan het werk zetten. Meer niet.'" (Verslag van welzijnsvergadering, afdeling landbouw, van 3 oktober 1970, blz. 20.)

Met dit voor ogen, is het goed te weten dat de kerk en haar leden ook betrokken zijn bij rechtstreekse projecten om lijden te voorkomen en te verlichten. Hoewel de kerk in goede harmonie samenwerkt met overheids- en privéorganisaties op dit gebied, wordt onze arbeid ten uitvoer gelegd middels de bestaande priesterschapsorganisaties.

Waar de kerk terdege is gevestigd, wordt een grote verscheidenheid aan welzijnshulp via het priesterschap verschaft. Jaarlijks worden er vele behoeftigen, evenals duizenden die tijdelijk in moeilijkheden

verkeren, door middel van de magazijnen voor de bisschoppen, de Deseret Industries, arbeidsbureaus en de LDS Social Services geholpen. Allen die binnen bereik van de kerk wonen kunnen hulp krijgen, die is aangepast aan hun omstandigheden en behoeften, mits zij bereid zijn te leven naar de beginselen op voorwaarde waarvan die hulp wordt verstrekt.

In de zich steeds uitbreidende gebieden van de kerk, hebben bisschoppen en gemeentepresidenten toegang tot het vastengavenfonds en de gezamenlijke inspanning van de lokale leden om tot een vermindering te komen van gebrek en lijden. Ook hebben meer dan 2500 zusters, ouderen en echtparen de afgelopen twaalf jaar een full-time zending met een welzijnsopdracht volbracht. Op dit moment zijn er in ongeveer zesentwintig landen meer dan zeshonderd zendelingen met een dergelijke opdracht werkzaam.

In welhaast al deze gebieden zijn de leden en de zendelingen rechtstreeks bezig met campagnes in de zin die u voorstelt. Deze zendelingen hebben voor de plaatselijke scholen lessen samengesteld over gezondheids- en voedingsleer; hebben de medische zorg op een hoger peil helpen brengen, hebben nationale campagnes op touw gezet ter bestrijding van ziekten en slechte voeding, hebben lezingen, workshops, studievergaderingen, lessen en tentoonstellingen georganiseerd en gepresenteerd, waardoor miljoenen mensen zijn bereikt; hebben duizen-

den ertoe aangezet een eigen moestuin te beginnen; hebben de mensen onderwezen hoe zij levensmiddelen op moeten slaan en verstandig kunnen eten; en hebben het vermogen van de priesterschap en van de zustershulpvereniging om lijden te voorkomen en te verlichten opgevoerd.

De kerk heeft ook gezorgd voor noodhulp bij rampen. Voorbeelden daarvan zijn de hulpacties na de overstromingen in Californië en Idaho, na de wervelstormen in het zuidoosten van de Verenigde Staten, en na de aardbevingen in Nicaragua, Peru, Guatemala en Argentinië. Het zal u misschien interesseren te weten dat, naast het verschaffen van levensmiddelen, tijdelijke huisvesting, kleding, beddegoed en gereedschap in Guatemala, de kerk ruim vierhonderd nieuwe huizen ontwierp, die voortaan bestand zijn tegen aardbevingen. De gezinnen kregen tevens hulp bij het bouwen ervan. Er werden ook in Argentinië huizen gebouwd voor velen die dakloos geworden waren.

Deze en andere dingen worden gedaan, op eigen initiatief van de leden, en door de kerk, ten einde over de gehele wereld honger en lijden te voorkomen en te verlichten, maar er wordt weinig ruchtbaarheid aan gegeven. Ik weet ook van de oprichting van medische bibliotheken in Samoa en Tonga; en van een consultatiebureau voor zuigelingen verbonden aan een ziekenhuis in Chili; van de ontwikkeling van een belangrijke stichting ter bevoor-

dering van research ten behoeve van de gezondheid van kinderen over de gehele wereld; en van een lange reeks van medisch en opvoedkundig dienstbetoon door vrijwilligers in landen van de derde wereld.

Stellig zijn de leden van de kerk bezig te bewijzen dat zij het vertrouwen in hen, dat door president Kimball werd uitgedrukt, waard zijn: „Ik ben er niet zozeer bezorgd om dat de leden van de kerk niet zullen reageren wanneer zij vernemen dat er gebrek geleden wordt, als dat wij misschien voorbijgaan aan dergelijke behoeften.” (Studievergadering van de regionale vertegenwoordigers van 29 september 1978.)

Hoewel de kerk en vele van haar leden daadwerkelijk betrokken zijn bij het werk om honger en lijden te verminderen, is het van groot belang dat ieder van ons bezorgd blijft voor hen die in nood verkeren. Schrijnender dan de dood van hen die lijden, is de reactie van degenen die, zodra zij vernemen dat anderen tot daden zijn overgegaan, terugkeren tot hun gezapige leventje, omdat „iemand anders” die klus wel opknapt.

Wij zijn allemaal in de gelegenheid en hebben allemaal de plicht om deel te nemen aan werkzaamheden waardoor lijden wordt verlicht. Een profeet van God heeft ons gezegd: „En ook zult gij hen, die uw bijstand nodig hebben, zelf steun verlenen; gij zult hen, die van node hebben, van uw goed geven; en gij zult de bedelaar niet tevergeefs laten smeken, en hem niet wegzenden,

zodat hij omkomt.” (Mosiah 4:16.)

De kerk stelt allen in de gelegenheid en moedigt alle leden aan, om „ijverig voor een goede zaak werkzaam te zijn, en vele dingen uit eigen vrije wil te doen, en veel gerechtigheid tot stand te brengen.” (Leer en Verbonden 58:27.) „Want van hem, aan wie veel is gegeven, wordt veel vereist.” (Leer en Verbonden 82:3.)

Er is veel dat wij als enkeling en als gezin kunnen doen om in deze wereld, zowel dichtbij als ver weg, het lijden te verlichten. Wij kunnen goede huisonderwijzers en huisbezoeksters zijn. Wij kunnen op zending gaan en ervoor zorgen dat onze kinderen dat ook doen. Wij kunnen liefdediensten betonen. Wij kunnen deelnemen aan de dienstbetoonprojecten van de Aäronische priesterschap en de jonge-vrouwen. Wij kunnen ons nuttig maken op een welzijnsboerderij of in een magazijn voor bisschoppen. Wij kunnen het nodige afstaan voor de Deseret Industries. Wij kunnen ons huis openstellen voor pleegkinderen. Wij kunnen tijd geven aan plaatselijk liefdadigheidswerk, of helpen bij het organiseren van overheidsprogramma's ten behoeve van noodlijdenden, of geld geven aan goede instanties.

Heus, „Er is kans om te werken, waarheen gij ook blik, ja, gelegenheid vindt g'overal. Als er iets moet gedaan – pakt het dadelijk aan, zegt niet, 'k zal het doen bij geval.” (*Heilige lofzangen*, nr. 193) □

DE MEDELEVENDE HUWELIJKSPARTNER

Terrance D. Olson

Ik ben ervan overtuigd dat het evangelie van Jezus Christus de oplossing is – en een zeer praktische – voor huwelijksproblemen.

Wij troffen voorbereidingen voor een korte vakantie in de bergen in het noorden van New Mexico, ik stopte juist het laatste kind en de laatste bagage in de auto. Mijn vrouw verscheen in de deuropening en zei opgewekt: „Ziezo, we zijn zover!” Op 't moment dat zij de deur achter zich dichttrok, besepte ik dat ik m'n sleutels binnen had laten liggen en ik gilde: „Niet dichtdoen!” Te laat.

Ik was gelijk geprikkeld en zei tegen mijn vrouw, op een toon waaruit op een niet mis te verstanen wijze op te maken viel dat het haar schuld was: „Daarbinnen liggen mijn sleutels!”

Gelukkig konden we het huis weer in door een raam dat we vergeten hadden te sluiten, zodat er niet al te veel tijd verloren ging, en mijn geïrriteerdheid verdween. Ik „vergaf” 't mijn vrouw dat ze mij van streek had gemaakt.

Toen ik het incident later de revue liet passeren, besepte ik dat het mij goed was uitgekomen om mijn vrouw te schuld te geven, omdat ik daarmee *mijn eigen* in gebreke blijven kon rechtvaardigen. Door mijn vijandige gevoelens kon ik het doen voorkomen dat zij de schuldige was en ik het hulpeloze slachtoffer.

Eigenlijk was mijn geprikkeldheid helemaal niet te wijten aan haar gedrag, maar het gevolg van mijn onwilligheid om de verantwoordelijkheid voor mijn eigen daden te aanvaarden. Het stond ook als een paal boven water dat zij mijn vergeving niet nodig had – maar ik zeer zeker de hare.

Waar het eigenlijk om ging, was dat ik mij moest bekeren van mijn eigen gevoelens. Als zij op een of andere wijze in overtreding was geweest, dan had zij zich moeten bekeren en ik haar vergeven en

alles was opgelost. Maar in dit geval was slechts mijn bekering nodig om onze eenheid te herstellen. Ik begreep ook dat mijn bekering, het mij ontdoen van mijn gevoelens van gebelgdheid, noodzakelijk zou zijn geweest, ongeacht of zij ergens schuld aan had gehad. Ik zag in dat ik niet tegelijkertijd onboetvaardig (of onverzoenlijk) en medelevend kon zijn. Het waren twee niet te rijmen houdingen.

Dit welhaast alledaagse incident illustreert een aantal belangrijke punten met betrekking tot vergevsgenheid, naastenliefde en medeleven. Ik heb geleerd dat deze houdingen, waarvan Christus bij uitstek ons voorbeeld is, de grondslag zijn voor het aanpakken van zowel de kleine als de grote problemen die een huwelijk kunnen bemoeilijken. Zij kunnen bij zelfs de meest gespannen verhoudingen tot eenheid voeren.

Als therapeut voor huwelijks- en gezinsmoeilijkheden kom ik weleens mensen tegen die van mening zijn dat de problemen in hun huwelijk te groot zijn om ooit tot een oplossing te worden gebracht. Zuster Flagg (een schuilnaam) is daar één van. Zij vertelde me hoe machteloos zij zich voelde doordat er geen liefde was in haar huwelijk. Toen ik haar vroeg zich voor te stellen hoe haar leven er over een jaar uit zou zien en te beschrijven hoe haar huwelijk ervoor zou staan, veranderde de uitdrukking van ontmoediging op haar gezicht tot een van wanhoop. Ze was ervan overtuigd dat

haar huwelijk nooit anders zou zijn. Ze betwijfelde of ze ooit van haar man zou kunnen houden; hij was ontoeschietelijk, onverschillig en volkomen verdiept in zijn eigen wereld. Aandacht voor haar – voor hen beiden – was er zelden bij. Hij was niet lichamelijk agressief, maar afstandelijk.

Mijns inziens kon haar situatie als volgt worden samengevat: (1) Ze voelde zich machteloos tegenover een situatie die zij als hopeloos zag. (2) Haar emotionele afzondering van haar man drukte op haar. (3) Ze was ervan overtuigd het slachtoffer van de omstandigheden te zijn, dat ze in de val zat en zich ongelukkig voelde als gevolg van het optreden van haar man. (4) Ze zag het evangelie als een leuke verzameling idealen, die eigenlijk niet van toepassing waren op haar omstandigheden. (Het was alsof zij beweerde dat haar moeilijkheden een uitzondering waren en niet vatbaar voor het toepassen van de evangeliebeginselen.)

Ik ben ervan overtuigd dat het evangelie van Jezus Christus de oplossing is – en een zeer praktische – voor huwelijksproblemen. Ook al zien sommige echtelieden raadgevingen uitgaande van de Schriften als te „abstract” en te „idealistisch”, toch ben ik er steeds getuige van dat het evangelie de bron is voor persoonlijk geluk en huwelijksgeluk en dat het de antwoorden bevat waarmee moeilijkheden in het huwelijk tot een oplossing kunnen worden gebracht. Bijgevolg

Door onze wederhelft lief te hebben als onszelf, gaan we hem of haar met meer mededogen beschouwen, . . . wij bevinden ons dan op een evangelische koers. . . .

trachtte ik zuster Flagg uit te leggen hoe drie belangrijke houdingen vanuit het evangelie – vergevensgezindheid, naastenliefde en medeleven – haar en haar man konden helpen bij het oplossen van hun problemen. Ik probeerde haar te laten inzien dat, net zoals ik van mening was geweest dat mijn vrouw mijn geprikkeldheid had „veroorzaakt” toen ik die keer buitengesloten was, zuster Flagg bezig was haar man onrechtvaardig te beschuldigen voor het „veroorzaken” van haar misère. Of mijn vrouw nu schuld had gehad of niet, ik gaf haar onterecht de schuld voor het veroorzaken van mijn reactie. Mijn gebelgdheid was mijn manier om geen medeleven met mijn vrouw te willen voelen. Zuster Flagg bevond zich in een eendere positie; of haar man schuld had of niet, haar gevoel van machteloosheid was een manier om te laten zien hoe onmogelijk het voor haar was om medegevoel voor hem op te brengen.

Let wel, ik zeg niet dat haar man onberispelijk was, of dat de oplossing voor haar probleem louter een verandering van houding van haar kant was. Wat ik wel beweer is dat haar probleem ten dele te wijten is aan de manier waarop zij haar omstandigheden beschouwt. Door vast te houden aan het idee dat ze machteloos was, maakte zij er een hope-loze situatie van.

Stel dat broeder Flagg inderdaad zo ontoeschietelijk en onverschillig was als

zijn vrouw beweerde, dat alles wat zij vertelde waar was, dan nog zou het naleven van de evangeliebeginselen veel kunnen bijdragen aan een verbetering van de situatie. Hoewel er geen garantie was dat haar man daarop zou reageren en veranderen, kon het haar in ieder geval bevrijden van haar gevoelens van machteloosheid en wanhoop, waardoor zij voor zichzelf – en hopelijk ook voor haar man – een beter leven kon scheppen.

Als degenen die in dezelfde positie verkeren als zuster Flagg inzagen dat zijzelf iets aan hun problemen kunnen doen, dan zouden ze een begin hebben gemaakt met het oplossen ervan. Er is eens een man bij me geweest die, net als zuster Flagg, zich machteloos voelde; hij was ervan overtuigd dat hij helemaal niets kon doen dat enige verlichting zou brengen in de bestaande huwelijksmoeilijkheden. Hoewel zijn gevoelens van machteloosheid echt genoeg waren, waren ze niet het gevolg van de situatie waarin hij verkeerde, maar een gevoel dat hij zelf had voortgebracht om aan te tonen wie de schuldige was. Ze waren zijn „bewijs” dat hij niets aan zijn omstandigheden kon doen en zich er maar bij moest neerleggen. Het koesteren van deze gevoelens was zijn manier om zich op zijn vrouw te wreken voor alles waar zij „schuldig” aan was.

Wat kon hij aan die gevoelens doen? Net als zuster Flagg kon hij ze laten varen

Veranderen van inzicht door de verzoening te aanvaarden is een eerste vereiste voor elke verandering, zo ook voor veranderingen in een huwelijk of gezin.

en vervangen door de christelijke eigenschappen van vergevengezindheid, naastenliefde en medeleven. Hij kan zich niet tegelijkertijd machteloos en vergevengezind voelen; hij kan of volhouden dat hij machteloos is, of zijn hart tot de Heer wenden – en een begin maken met het oplossen van het probleem.

Onze vijandige gevoelens jegens een ander spruiten eerder voort uit onze eigen problemen dan uit het gedrag van de ander. Wat anderen ons aandoen is niet wat ons liefdeloos en onverzoenlijk maakt. Wij veroorzaken dat zelf door niet te willen vergeven. Onze weg naar persoonlijke gemoedsrust vergt dat wij ons bekeren van die gevoelens van verbolgenheid.

Let eens op Leer en Verbonden 64:10: „Ik, de Here, zal vergeven, wie Ik wil vergeven, maar het is van u vereist alle mensen te vergeven.” Een vergevengezinde houding jegens onze man of vrouw is een belangrijk begin. Wij worden gezegend door ons geloof in de eerste twee geboden. Door de Heer met geheel ons hart lief te hebben, krijgen we een andere kijk op onze situatie. Door onze wederhelft lief te hebben als onszelf, gaan we hem of haar met meer mededogen beschouwen en verdwijnt onze wanhoop. Wij bevinden ons dan op een evangelische koers en niet op een koers die het evangelie verloochent.

De gevoelslast waaronder wij gebukt gaan zal worden verlicht naarmate wij

beseffen dat we niet machteloos zijn. Dat is geloof – niet het soort geloof dat nutteloos op een plank of verborgen in een boek ligt – maar het soort geloof dat veranderingen teweegbrengt in de harten, de gedachten en het leven van de mensen. Een van de gaven van het evangelie is kunnen geloven dat God niet onbekend is met verdriet en evenmin onverschillig staat tegenover onze moeilijkheden. Naargelang wij ons op deze wijze tot het evangelie wenden, ontdoen we ons van onze gevoelens van machteloosheid in ruil voor geloof. Hoewel we nog steeds gevoelens zullen hebben, zullen ze van een volkomen ander gehalte zijn dan de wanhoop van voorheen.

„Maar,” zullen sommigen misschien zeggen, „dat verandert niets aan het feit dat we slachtoffers zijn. Heeft het optreden van onze partner het ons niet onmogelijk gemaakt om ons anders te voelen dan nu het geval is?”

Het evangelie leert ons dat we vrij zijn „om zelfstandig te handelen en niet om met (ons) te laten handelen, . . . en (ons) wordt alles gegeven wat voor de mens heilzaam is.” (2 Nephi 2:26–27.) Met andere woorden, wat de houding van onze partner ook moge zijn, of welke overtredingen hij ook moge begaan, zijn of haar gedrag is geen voldoende aanleiding om ons te beletten te leven zoals het volgens ons hoort.

Er bestaan natuurlijk geen toverstapen die genomen kunnen worden. Stel u

echter eens voor wat er bij een echtgenoot zou kunnen opkomen als hij zijn vrouw mededogend bekeek, als hij haar „overtredingen” met milddadigheid beschouwde? Zou hij haar gezichtspunt zien en haar verdriet? Zou hij haar gedrag herkennen als een poging zichzelf te rechtvaardigen? Zou hij zich afvragen hoe zij samen hun moeilijkheden konden overwinnen? Zou hij enige hoop voor de toekomst zien? Het evangelische antwoord op deze vragen is ja.

Met een nieuwe houding zouden we „vrij” zijn om aan een beter huwelijk te werken. In plaats van vol te houden dat we in de val zitten, zouden we een gelegenheid onderkennen om overredend, vriendelijk, zachtmoedig en aardig te zijn – om elkander „ongeveinsde liefde” te betonen (zie 2 Korintiërs 6:6). Wij zouden onze man of vrouw zien zoals hij of zij door de Heer wordt gezien. Wij zouden een nieuwe kijk hebben op onszelf, op onze partner, en op ons huwelijk, een kijk die is ontstaan door ons naleven van het evangelie. Wij zouden mededogend worden in plaats van beschuldigend, verbolgen of wanhopig.

Deze verandering van inzicht is slechts het begin; onze huwelijksproblemen zullen er niet terstond door opgelost worden, maar door elkander met mededogen te benaderen, zetten we de deur op een kier voor een doeltreffende aanpak van onze moeilijkheden. Aangezien macht en invloed wel degelijk het gevolg

zijn van een houding waaruit ongeveinsde liefde, mededogen en een werkelijk geven om de ander blijken, zijn we in staat om een rechtvaardige invloed op ons huwelijk uit te oefenen.

Het is natuurlijk mogelijk dat onze partner niet verandert en dat we niet die eenheid bereiken waar wij zo naar verlangen. Maar zelfs als dat het geval is, kunnen we nog steeds vrij zijn van de ketenen van verbolgenheid en van wanhoop en kunnen we een zinvol en voldoeninggevend leven leiden. Wij staan niet machteloos; wij zijn geen slachtoffers van de omstandigheden.

In dit soort gevallen komt het echter vaak voor, dat wanneer een van de partners met medegevoel gaat leven, veel van de „problemen” van de wederhelft verdwijnen. Wanneer wij wrok of vijandige gevoelens koesteren, zijn de problemen die we bij onze partner zien weleens degene die wij hebben gefabriceerd ter rechtvaardiging van onze wrok. Wanneer we ons bekeren van ons gebrek aan medegevoel, zullen die gevoelens van wrok en verbolgenheid verdwijnen en zullen we onze geliefden in een nieuw licht gaan zien. Dit heeft tot gevolg dat wij het soort medelevende huwelijkspartner worden die wij zelf zouden willen hebben. En dan kunnen wij eraan beginnen een zegen te zijn in zijn of haar leven.

„Hieraan hebben wij de liefde leren kennen,” zei Johannes, „dat Hij zijn leven voor ons heeft ingezet; ook wij behoren

dan voor de broeders ons leven in te zetten.

Wie nu in de wereld een bestaan heeft en zijn broeder (of man, of vrouw, of kind) gebrek ziet lijden, maar zijn binnenste voor hem toesluit, hoe blijft de liefde Gods in hem?

Kinderkens, laten wij liefhebben niet met het woord of met de tong, maar met de daad en in de waarheid." (1 Johannes 3:16-18.)

Het evangelie is de oplossing voor huwelijksproblemen. Veranderen van inzicht door de verzoening te aanvaarden is een eerste vereiste voor elke verandering, zo ook voor veranderingen in een huwelijk of een gezin. Wij kunnen geen beslissingen nemen voor anderen, maar het evangelie van Jezus Christus, dat vergevengedzindheid, naastenliefde en mededogen omvat, staat tot onze beschikking. Daardoor en door onze vrije wil, kunnen wij wel degelijk tot een besluit komen wat betreft ons eigen gedrag. En daar wij dezelfde geest oogsten als de geest die wij zaaien, kunnen we of een basis van vijandigheid en wrok leggen, of we kunnen de zaadjes van een medelevende houding zaaien ten einde vrede en eensgezindheid in ons gezin te noden. □

Laten we erover praten.

Nadat u dit artikel, „De medelevende huwelijkspartner”, hebt gelezen, wilt u misschien over een aantal van de volgende vragen nadenken of ze als echtpaar bespreken.

1. Hoe kan het evangelie de oplossing zijn voor bepaalde moeilijkheden in mijn huwelijk?
2. Ben ik weleens degene die zijn hart heeft „verhard” tegenover zijn partner? Op welke wijzen zou ons huwelijk worden verbeterd als we beiden bereid waren de verantwoordelijkheid voor onze eigen daden te aanvaarden?
3. De schrijver zegt dat onze idiopathische gevoelens een manier zijn om verantwoordelijkheid te mijden. Hoe kunnen we ons van zulke gevoelens ontdoen?
4. Beschrijf eens een „medelevend” huwelijk. Hoe zouden we elkaar behandelen als ons hart „gebroken en verslagen” was?

ERROLL BENNETT

De Tahitiaanse voetbalheld: zijn moed bracht verandering in de regels

Michael Otterson

„Ben je nou helemaal gek geworden?” tierde Erroll Bennetts vader toen hij hoorde dat zijn zoon van plan was lid te worden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. „Heb je ze niet allemaal meer op een rijtje? Je zult alles op moeten geven – *alles* waar je voor gewerkt hebt. Je weet niet wat je doet!”

De protesten van zijn zoon wegwuivend, hield hij vol: „Als je dit doorzet, wil ik je niet meer kennen. Neem alles maar mee wat in dit huis van jou is en kom er alsjeblieft nooit meer in.”

Het was natuurlijk niet de eerste keer dat diepgaande ouderlijke benauwenissen een hindernis hebben gevormd tot het omhelzen van het evangelie. Maar dit verzet omvatte meer dan bezwaren tegen nieuwe godsdienstige leerstellingen. Voor Erroll Bennett kon het lidmaatschap van de kerk zeer wel het einde betekenen van zijn opzienbarende carrière als de beste voetballer van Tahiti.

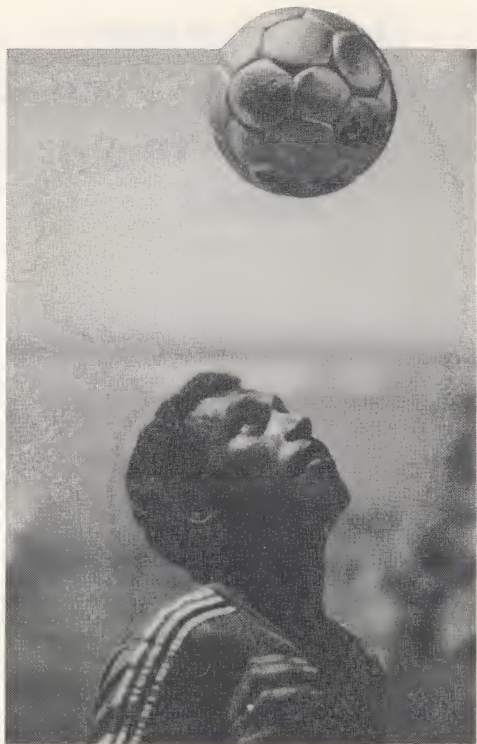
„Ben je nou helemaal gek geworden?”

tierde Erroll Bennetts vader toen hij hoorde dat zijn zoon van plan was lid te worden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. „Heb je ze niet allemaal meer op een rijtje? Je zult alles op moeten geven – *alles* waar je voor gewerkt hebt. Je weet niet wat je doet!”

De protesten van zijn zoon wegwuivend, hield hij vol: „Als je dit doorzet, wil ik je niet meer kennen. Neem alles maar mee wat in dit huis van jou is en kom er alsjeblieft nooit meer in.”

Het was natuurlijk niet de eerste keer dat diepgaande ouderlijke benauwenissen een hindernis hebben gevormd tot het omhelzen van het evangelie. Maar dit verzet omvatte meer dan bezwaren tegen nieuwe godsdienstige leerstellingen. Voor Erroll Bennett kon het lidmaatschap worden van de kerk zeer wel het einde betekenen van zijn opzienbarende carrière als de beste voetballer van Tahiti.

Voetbal op dat eiland in de Stille Zuidzee heeft, wat zijn populariteit betreft,

wel iets weg van voetbal in Zuid-Amerika of in Europa. Het heeft een grotere aanhang dan welke andere sport dan ook in Tahiti, en de supporters leven ervoor. Goede voetballers worden nationale superhelden. Met zevenentwintig jaar had Erroll Bennett die erepositie als aanvoerder van het voornaamste team van de Tahitiaanse eredivisie verworven. Iedereen kende hem en het zag ernaar uit dat hij nog heel lang aan de top zou staan. Zijn tengere, 1,75 m lange gestalte verried zijn dominerende aanwezigheid op het voetbalveld niet. Bovendien leken zijn vlugge glimlach en zijn rustige optreden in tegenspraak te zijn met de koppen in de Tahitiaanse kranten: „Bennett, schrik van het stadion”; „Bennett genadeloos”; „Bennett, topscoorder van het toernooi”.

Toen Erroll die avond in 1977 samen met zijn vrouw naar het huis van zijn ouders reed, zich afvragend hoe hij 't hun zou vertellen, dacht hij na over de recente gebeurtenissen die zo'n dramatische wending aan zijn leven hadden gegeven.

Daar sport een amateuraangelegenheid is op Tahiti, werkte Erroll overdag bij de politie van Papeete, de hoofdstad van Tahiti. Hij was voor 't eerst met de kerk in aanraking gekomen door toedoen van een vriend die bij de afdeling financiën op het stadhuis werkte. Deze vriend, Lysis Terooatea, was bisschop van de derde wijk van de ring Papeete Tahiti toen hij de voetballer en zijn vrouw voor een gezinsavond uitnodigde.

De Bennetts hadden van de avond genoten en waren bijzonder getroffen door de film „'s Mensen zoeken naar geluk”. Er waren nog meer uitnodigingen gevolgd en de Bennetts voelden hoe hun belangstelling toenam. Zoals broeder Bennett later zou memoreren: „De bisschop legde de beginselen van het evan-

gelie heel duidelijk uit; mijn vrouw en ik waren ons zeer bewust van de noodzaak om gedoopt te worden.”

Die beslissing was echter als een bom ingeslagen bij Errolls voetbalclub, Central, die aan de top van de eredivisie stond, maar dat had niets te maken met godsdienstige onverdraagzaamheid; alle voetbalwedstrijden op Tahiti, zoals op zoveel andere plaatsen in het gebied van de Stille Zuidzee, werden 's zondags gespeeld. En als er één ding was dat het clubbestuur wel wist over mormonen, dan was het dat ze op zondag wel wat anders te doen hadden dan sporten. De club had al eens meegemaakt dat veelbelovende jonge spelers het voetballen op zondag eraan gaven na lid van de kerk te zijn geworden. Erroll Bennetts voornemen om heilige der laatste dagen te worden zou zo goed als zeker het eind betekenen van zijn voetbalcarrière.

Wat de zondagen betreft klopte hun vermoedens inderdaad. Erroll liet al weten dat als hij zich liet dopen, hij 's zondags niet meer zou spelen. De kerk zou op de eerste plaats komen, zelfs voor zijn geliefde voetbal. Ten einde raad had de voorzitter van Central, Napoleon Spitz, die tevens president was van de voetbalcompetitie en dus een zeer machtig en invloedrijk man in de Tahitiaanse sportwereld, contact opgenomen met de president van de ring Papeete Tahiti, Victor D. Cave, die nu regionaal vertegenwoordiger is. Was er geen mogelijkheid, vroeg hij, dat Erroll van de ringpresident dispensatie kreeg om 's zondags te spelen? Tenslotte ging het niet zo maar om een voetbalwedstrijd, maar was de nationale eer ermee gemoeid. Het antwoord van de ringpresident was beleefd en ter zaken: „Voor het antwoord op deze vraag moet u bij Erroll zelf zijn. Het is zijn

beslissing om zich te laten dopen en hij zal u wel vertellen wat zijn gevoelens hierover zijn.”

Wat de zondagen betreft klopte hun vermoedens inderdaad. Erroll liet al weten dat als hij zich liet dopen, hij 's zondags niet meer zou spelen. De kerk zou op de eerste plaats komen, zelfs voor zijn geliefde voetbal. Ten einde raad had de voorzitter van Central, Napoleon Spitz, die tevens president was van de voetbalcompetitie en dus een zeer machtig en invloedrijk man in de Thitiaanse sportwereld, contact opgenomen met de president van de ring Papeete Tahiti, Victor D. Cave, die nu regionaal vertegenwoordiger is. Was er geen mogelijkheid, vroeg hij, dat Erroll van de ringpresident dispensatie kreeg om 's zondags te spelen? Tenslotte ging het niet zo maar om een voetbalwedstrijd, maar was de nationale eer ermee gemoeid. Het antwoord van de ringpresident was beleefd en ter zaken: „Voor het antwoord op deze vraag moet u bij Erroll zelf zijn. Het is zijn beslissing om zich te laten dopen en hij zal u wel vertellen wat zijn gevoelens hierover zijn.”

De druk die van die zijde op hem was uitgeoefend had hij echter gemakkelijker 't hoofd kunnen bieden dan het vooruitzicht zijn vader, waar hij zielsveel van hield en waar hij een groot respect voor had, en die uitermate trots was op de sportprestaties van zijn zoon, te moeten trotseren. Wie broeder Bennett hoort vertellen hoe 't toen is gegaan, voelt hoezeer die ervaring hem destijds heeft aangegrepen. Er was altijd een hechte band geweest tussen hem en zijn ouders, maar nu was zijn vader onvermurwbaar. „Je hebt een muur tussen ons opgetrokken. Ik wil niks meer met je te maken hebben.” En hij voegde er nog aan toe, dat hij ook het

derde kind van zijn zoon – de baby die Errolls vrouw verwachtte – niet hoefde te zien. Die avond waren Erroll en zijn vrouw bij het verlaten van zijn ouderlijk huis in tranen. Zij voelden zich diep-ongelukkig, maar wisten dat zij het evangelie niet van de hand konden wijzen. Voortaan zou moeten blijken dat de mate van hun overtuiging opgewassen was tegen elke vorm van druk die op hen zou worden uitgeoefend.

Hoewel hij nog geen lid van de kerk was, was Errolls eerste stap om zijn vriend, bisschop Terootea, om raad te vragen. Het doet de voetballer altijd goed zich weer voor de geest te roepen hoe de bisschop, na hem te hebben aangehoord, hem aanspoorde om als eerste te proberen het weer goed te maken en om zijn doop uit te stellen totdat hij een laatste poging daartoe had gedaan. Daarna legde hij het beginsel uit van zegeningen die door de priesterschap gegeven worden en hoe het priesterschap kon worden aangewend om hem te helpen.

Die avond ontving Erroll voor de allereerste keer een zegen van de priesterschap, waarbij zijn oude vriend en medevoetbalenthousiast, Noel Tarati, als spreekbuis optrad. Broeder Tarati verzekerde Erroll dat de moeilijkheid zou worden opgelost en dat, als hij terugging, zijn vader hem in de armen zou sluiten, ook al waren er harde dingen gezegd.

De volgende dag reed Erroll weer naar zijn vader toe. Toen hij aankwam, zag hij zijn vader bij het tuinhok staan. Er stonden tranen in zijn ogen. „Vergeef 't me, alsjeblieft, Erroll. Wat er tussen ons is gebeurd heeft me vannacht zo beziggehouden, dat ik geen oog heb dichtgedaan. Als jij niet hier naartoe was gekomen, was ik naar jou toegegaan.

Je beseft toch wel hë,” vervolgde hij,

„dat je duizenden mensen teleur zult stellen, en dat je het voetballen vaarwel kunt zeggen als je 's zondags niet meer speelt. Napoleon Spitz gaat heus niet alle competitieafspraken veranderen om jou ter wille te zijn. Maar goed, dit is jouw besluit. Ik vraag je alleen dat je het hele onderwerp verder laat rusten. We praten er niet meer over.”

Hoewel de band tussen Erroll en zijn vader tegenwoordig even hecht is als ooit tevoren, zou de druk van beide zijden van de familie tot op de dag van de doop worden voortgezet. „Ik weet nog goed hoe ik me die dag voelde,” vertelt broeder Bennett. „Er was veel druk op ons uitgeoefend, maar we wisten wat ons te doen stond. Toch had ik behoefte aan een laatste bevestiging, een laatste aanwijzing van de Heer, dat alles in orde kwam en dat we rustig verder moesten gaan.

Ik herinner me hoe ik een eind de heuvel opklom dicht bij huis, waar ik graag ga joggen, en hoe ik mijn hart in gebed voor mijn Hemelse Vader uitstortte. Ik vroeg om een bevestiging, wellicht een of andere boodschap om mij te laten weten dat wat ik nu ging doen het juiste was. Halverwege de weg naar huis, bad ik opnieuw.

Toen ik thuiskwam, stond de auto van Gabriel Vaianui voor de deur. Gabriel was een lid van de kerk dat zo'n tien jaar inactief was geweest en zich slechts zo nu en dan in de kerk liet zien. Gabriel had onder 't boodschappen doen iemand horen zeggen dat Erroll Bennett besloten had toch lid van de mormoonse kerk te worden. Hij was gelijk naar mijn toegerezen om er achter te komen of het waar was.”

Erroll begreep dat Gabriel de boodschapper was waar hij om had gevraagd

en vroeg hem gelijk: „Gabriel, moet ik me vandaag laten dopen?” Zonder enige aarzeling antwoordde Gabriel: „Erroll, wat je ook doet, je moet gedoopt worden. Keer de kerk niet de rug toe.”

Broeder Bennett is Gabriel nog altijd dankbaar voor zijn raad. „Het was precies wat ik nodig had: een zetje om mij de moed te geven waar 't mij aan ontbrak.”

De doopdienst ging door zoals was afgesproken en daarna kreeg Erroll Bennett alle tijd om na te denken. Niemand van de voetbalclub belde op om hem te feliciteren of om kritiek te leveren en tegen het eind van die stille avond stond zijn besluit vast: 't had geen zin om zich te kwellen met gedachten aan een mogelijke middenweg, en trainen had evenmin zin als hij toch niet 's zondags ging spelen. De volgende dag zou hij met Napoleon Spitz praten en zijn plaats in het team ter beschikking stellen aan een of andere veelbelovende speler.

De reactie van Napoleon Spitz was onverwacht. „Hou 't nog even in beraad,” zei hij. „Wacht de vergadering van de competitieleiding af, die aan 't eind van de week wordt gehouden.”

Toen Erroll enkele dagen later het nieuws hoorde, kon hij zijn oren nauwelijks geloven: Napoleon had de competitieleiding te kennen gegeven dat Central besloten had voortaan niet meer 's zondags te spelen. De heer Spitz legde uit dat het spelen op zondag betekende dat de teamleden op die dag niet bij hun gezin konden zijn en dat dit geen aanvaardbaar beleid was. Wat de andere teams ook besloten, Central zou voortaan niet meer op zondag spelen.

Er werd over gestemd en de uitslag was eenparig. Vanaf dat moment zouden alle eredivisiewedstrijden op een door-de-weekse avond worden gespeeld.

Michael Ferrand, hoofd sportverslaggever van het Tahitiaanse dagblad, La Dépêche, was op de vergadering aanwezig als afgevaardigde van een andere club en kan zich die avond nog heel goed herinneren. Met een lachje om zijn mond vertelt hij: „We waren ons natuurlijk allemaal wel bewust van de echte reden voor de verzochte verandering. Napoleon Spitz richtte zich tot de vergadering als afgevaardigde van Central. Hij voerde een aantal goede redenen aan voor de gewenste verandering – de druk op de spelers en op hun gezinnen enzovoort – maar volgens mij wist iedereen daar dat dit op gang was gebracht doordat Erroll Bennett lid was geworden van de moroose kerk.”

De heer Ferrand vertelt dat de spelers zelf wel tevreden leken met de nieuwe afspraak, maar dat de reactie van het publiek gemengd was. „Het is niet zo eenvoudig,” zegt hij, „om een reeds lang bestaande traditie te veranderen. De mensen waren jarenlang gewend om op zondag naar de voetbalwedstrijd te gaan, en nu zou 't plotseling op een door-de-weekse avond plaatsvinden. Sommige sportverslaggevers waren er niet zo gelukkig mee, maar de kritiek was niet echt fel. U moet bedenken dat Erroll Bennett enorm populair is in Tahiti, geen verslaggever waagt het om ronduit kritiek te leveren op een nationale held!”

Sinds Erroll Bennetts doop in 1977, hebben alle twaalf topclubs van de Tahitiaanse eredivisie hun wedstrijden midden in de week gespeeld. Onderdehand is het zo'n vaste gewoonte geworden, dat het onwaarschijnlijk is dat 't nog zal veranderen, ook al zou Erroll ermee ophouden. De heer Ferrand, die tevens uitvoerend secretaris is van het College La Mennais, de grootste katholieke privé-

school in Tahiti, is blij met de verandering. „Persoonlijk acht ik het een goed idee,” zegt hij. „Als het bijdraagt tot een betere heiliging van de zondag, dan is het een goede zaak.”

Niemand wil het doen voorkomen alsof de voetbalsupporters nu de deur van de kerken platlopen in plaats van naar een wedstrijd te gaan, maar toch, naast het breken van een lans voor de sabbatheiliging, schijnen de veranderingen, waartoe Erroll Bennetts doop vijf jaar geleden de eerste stoot heeft gegeven, ook een positief effect te hebben gehad op het Tahitiaans voetbal zelf. Napoleon Spitz, een man die de repercurssies van dichterbij heeft waargenomen dan wie dan ook, zegt omonwonden: „Zonder enige twijfel spelen de jongens liever door de week. Ze hebben ontdekt dat ze de zondag graag samen met hun gezin doorbrengen. Ze geven de indruk meer uitgerust te zijn, ze trainen beter en ze spelen beter. Het publiek stond er aanvankelijk misschien wat onzeker tegenover, maar volgens mij staat 't nu wel vast dat zij de extra vrijheid om 's zondags met het gezin op te trekken om prijs stellen. Wij zijn er allemaal mee gebaat.”

Broeder Bennetts regel om 's zondags niet te spelen heeft betekend dat Erroll in de afgelopen vijf jaar slechts twee wedstrijden in Tahiti – beide in 1977 – heeft moeten missen. De eerste was de wedstrijd die op de dag na zijn doop plaatsvond, voor de beroemde vergadering waarop de verandering werd vastgesteld. De tweede was de finale voor de Tahitiaanse cup – een open competitie voor alle 112 clubs op het eiland. Napoleon Spitz vertelt dat het dat eerste jaar niet mogelijk was geweest om op zo'n korte termijn de finale op een andere dag te

zetten. Vanaf dat moment echter, worden de cupwedstrijden niet meer op zondag gespeeld – wegens Erroll Bennett.

Erroll Bennetts vasthoudendheid ten aanzien van een principiële zaak zou hiermee al opmerkelijk genoeg zijn geweest, maar in de loop van de daaropvolgende jaren zou zijn overtuiging keer op keer worden beproefd. En weer zou Napoleon Spitz daarbij een belangrijke rol spelen.

Op het eiland Tahiti wonen de meeste van de 150.000 mensen die tezamen de verspreid levende bevolking vormen van Frans Polynesië, aan autonoom Frans grondgebied, dat zelf kiest wie zij zullen afvaardigen naar het Franse parlement. Daar het echter Frans territorium is en geen onafhankelijke natie, kan Tahiti niet met eigen teams meedoen aan de wereld-

beker of aan de Olympische Spelen. Het heeft echter wel het recht om mee te doen aan de South Pacific Games (de spelen van de Stille Zuidzee), die ook iedere vier jaar worden gehouden.

Erroll Bennetts vasthouden aan de sabbatheiliging zou opmerkelijke gevolgen hebben voor de South Pacific Games die in 1979 in Suva op de Fiji-eilanden plaatsvonden.

In de besprekingen met de Fijiers, die in de maanden voorafgaande aan de spelen werden gehouden, had Napoleon Spitz al verwacht dat de kwestie spelen op zondag weer een probleem zou zijn. Hij kreeg gelijk. De Fijiers stelden de finale vast op een zondag en het probleem was nog steeds niet opgelost toen de Tahitiaanse sportlieden, onder leiding van Napoleon Spitz, in Suva aankwamen. Het

Erroll Bennett met zijn gezin en enkele van zijn trofeeën.

al dan niet spelen op zondag was geen nieuw probleem voor de spelen. Tonga en Samoa hadden in voorgaande jaren ook bezwaar gemaakt, eveneens om godsdienstige overwegingen, maar hadden geen verandering af kunnen dwingen. Maar nu, in 1979, zou het anders toegaan.

Napoleon Spitz had zich terdege voorbereid. Gewapend met een half-vergeten en lang-verwaarloosde clausule uit de beginselverklaring van de South Pacific Games, wees hij erop dat de regels het spelen op zondag zelfs verboden en dat hij erop stond dat ze werden toegepast.

„De voetbalwedstrijden werden van de zondag afgehaald,” vertelt hij. „Onder geen beding was ik bereid te accepteren dat Erroll niet meedeed, en aangezien hij niet op zondag wilde spelen, was dit het enige alternatief. Ik herinner me dat ze er ook mee instemden de basketbalwedstrijden van de zondag af te halen, omdat er vijf mormoonse jongens in het Tahitiaanse team zaten.”

Er komt een brede lach op zijn gezicht als hij eraan toevoegt: „Jullie mormonen hebben wel het een en ander aangericht bij de sport in dit deel van de wereld!”

Na maandenlange onderhandelingen, brak het moment van de spelen van 1979 eindelijk aan. Het Tahitiaanse voetbalteam, met zijn HLD-aanvoerder, won de kwartfinale tegen de Nieuwe Hebriden (nu het onafhankelijke Canuatu), nadat de wedstrijd van een zondag op een maandag was gespeeld. De halve finale tegen Nieuw-Caledonië eindigde eveneens in een overwinning, terwijl de finale tegen Fiji ook door Tahiti werd gewonnen.

Men zou kunnen gaan denken dat Erroll Bennett een halsstarrig man moet zijn, en misschien zelfs zelfvoldaan over

de bochten waarin de mensen bereid zijn zich te wringen om aan zijn wensen en buitengewone talenten tegemoet te komen. Uit zijn optreden blijkt zo'n houding echter geheel niet. Vragen worden rustig en zelfs wat verlegen beantwoord. Zijn jongensachtige grijns logenstraft het feit dat hij iemand is die diep nadenkt en de principes die hij erop nahoudt ten zeerste is toegedaan. Waarschijnlijk is het juist deze eigenschap die hem zo bemind heeft gemaakt bij resolute leidinggevende figuren in de Tahitiaanse maatschappij, zoals Napoleon Spitz, en waardoor hij het respect van zijn teamgenoten heeft verworven.

De oprechtheid van Errolls gevoelens ten aanzien van de heiligheid van de sabbat is buiten kijf. Wanneer hij stelt dat hij liever niet meedoet aan een belangrijke wedstrijd dan tegen een voetbal te trappen op de dag des Heren, dan meent hij dat ook. Dit feit is ook meerdere malen bewezen doordat hij belangrijke internationale wedstrijden heeft laten schieten ter wille van zijn godsdienstige overtuigingen. Dit waren altijd wedstrijden die buiten Tahiti werden gespeeld, waar het land dat als gastheer optreedt het recht heeft om het tijdstip van de wedstrijden vast te stellen en men er geen voordeel in heeft gezien om aan de wensen van het Tahitiaanse team tegemoet te komen.

Een van de opmerkelijkste ervaringen op dit terrein vond plaats in 1978, toen er gespeeld werd om de zeer begeerde Franse cup, waar alle teams uit Frankrijk zelf en haar overzeese gebieden om strijden. Daar de Tahitiaanse voetbalcompetitie is aangesloten bij de Fédération Française de Football, gingen de Tahitiaanse teams ook mee naar de Franse cup.

Volgens een reeds lang bestaande

afpraak, spelen de twee topclubs van Tahiti tegen de twee beste teams van Nieuw-Caledonië – een gebied dat onder Frans bestuur staat – om uit te maken welk team uit het Stille-Zuidzegebied naar Frankrijk reist om tegen de Franse profspelers te spelen in de jaarlijkse competitie om de Franse cup. De voorronden worden om het jaar of op Tahiti of in Nieuw-Caledonië gespeeld.

In 1978 kwalificeerde Errolls club, Central, zich voor de plaatselijke voorronde tegen Nieuw-Caledonië, maar deze zou buiten Tahiti worden gespeeld en wel op een zondag. Zelfs de overredingskracht van Napoleon Spitz konden de Nieuw-Caledoniërs er niet toe bewegen om de wedstrijd naar een door-de-weekse dag te verzetten. En dus, net zoals het jaar daarvoor, toen hij zijn team ook tot aan de eindronden voor de Franse cup had gevoerd, was Erroll die dag niet aanwezig op het veld. Terwijl zijn teamgenoten zich 's ochtends voorbereidden op de beslissende wedstrijd, ging Erroll naar de kerk. Toen het tijd was voor de aftrap bevond Centrals aanvoerder zich helemaal alleen op zijn hotelkamer.

„Die dag zal me altijd bijblijven,” vertelt hij. „Tegen het eind van de wedstrijd kreeg ik de vaste overtuiging dat het niet goed ging. Ik vroeg me af of ik wel mocht bidden tot de Heer over een voetbalwedstrijd, maar ik wist dat Hij zich bewust was van mijn omstandigheden en dat ik getracht had te doen wat juist was. Tenslotte knielde ik neer en vroeg de Heer mijn teamgenoten te helpen om naar beste vermogen te spelen.”

Later op die dag vernam Erroll dat Central, met nog maar één minuut te spelen, een doelpunt achter had gestaan, maar dat ze nog net kans hadden gezien om er 2–2 van te maken. In de daaropvol-

gende blessuretijd scoorde Central het winnende doelpunt. Het was een van de meest gedenkwaardige wedstrijden die Central ooit heeft gespeeld.

In 1980 werd Central weer uitgenodigd om buiten Tahiti tegen Nieuw-Caledonië te spelen in het kader van de Franse Cup. Erroll maakte bezwaren tegen zijn deelname aan deze serie wedstrijden. „Het was een internationaal gebeuren,” legt hij uit, „en het was duidelijk dat als we ons voor de finale kwalificeerden en er op zondag moest worden gespeeld, mijn terugtrekken negatieve reacties ten gevolge zou hebben. Ik opperde dat het voor alle partijen rechtvaardiger zou zijn als ik mijn plaats beschikbaar stelde. Meneer Spitz wilde er echter niets van horen. Hij haalde de Nieuw-Caledoniërs over om de wedstrijd op zaterdag te spelen.” De eindstand was 4–3, waarbij Erroll de winnende goal scoorde.

Daar er geen beroepssport op Tahiti bestaat, zou men de Franspolynesiërs gemakkelijker ter zijde kunnen schuiven als onbelangrijk ten opzichte van het wereldvoetbal. Het tegenovergestelde is echter het geval. Zo goed als een kwart van de bevolking is betalend lid van een sportclub, en Tahiti staat aan of in de buurt van de top van de lijst van de veertien voetballende landen en territoria in de Stille Zuidzee op het gebied van vaardigheid, tactiek en uithoudingsvermogen. En Erroll Bennett, als de personificatie van de Tahitiaanse voetbalsuccessen, heeft reeds meegemaakt hoe zijn invloed ver buiten de grenzen van zijn eigen land zijn uitwerking heeft gehad.

Broeder Bennett vertelt graag over zijn gesprek met een verslaggever tijdens de South Pacific Games van 1979. De man had om een interview verzocht omdat 't

hem intrigeerde dat de Tahitiaanse aanvoerder weigerde te spelen op zondag. In de loop van het gesprek vroeg hij: „Voor wie, die op dit moment op aarde leeft, heeft u de meeste bewondering?”

„Hij leunde naar achteren in zijn stoel,” herinnert broeder Bennett zich, „en wachtte mijn antwoord af. Vermoedelijk verwachtte hij dat ik de een of andere beroemde sportman zou noemen. Ik vertelde hem echter dat mijn grootste bewondering uitging naar de drieëntachtigjarige Spencer W. Kimball, president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en ik zei dat ik hem heel graag eens een hand wilde geven. De rest van het interview spraken we voornamelijk over de kerk!”

Erroll Bennett heeft president Kimball inderdaad een hand gegeven, toen deze

op 13 februari 1981 Tahiti bezocht voor de plichtigheid van het steken van de eerste spade voor de tempel die daar wordt gebouwd. Erroll Bennett was een van degenen die moest zorgen voor de veiligheidsmaatregelen in verband met dit bezoek.

Broeder Bennett, die nu tweeëndertig is en vader van vijf kinderen, is nog steeds de topspeler van het Tahitiaanse voetbal. In de zitkamer van de familie Bennett in een buitenwijk van Papeete, staan de planken vol blinkende trofeeën. De afgelopen tien jaar heeft hij van alle spelers op Tahiti steeds de meeste doelpunten gescoord. Het is interessant om te zien wat voor effect broeder Bennetts moed heeft gehad op het image van de kerk in deze eilandengroep. Zendingspresident C. Jay Larson heeft grif gebruikt gemaakt van

Een jubelende Erroll Bennett na een belangrijke overwinning.

*Het zendingsechtpaar
Marvin en Sandy van Dam*

**Herinnering
aan de
semenarietopdag
te Haarlem**

De bazar te Rotterdam gehouden ten bate van de welzijnszorg

Nog best een aardig jasje

De voorraad aanvullen

Geen sinterklaas, toch speculaas

De bisschop keurt 't lekkers

'n Gezellig babbeltje

Bisschop Stam

De snuisterijenwinkel

Hoeden en petten en damescorsetten

Er waren ook kinderklere te koop

Gedroogde bloemen

*Beter één saté in
de hand dan tien in de pan.*

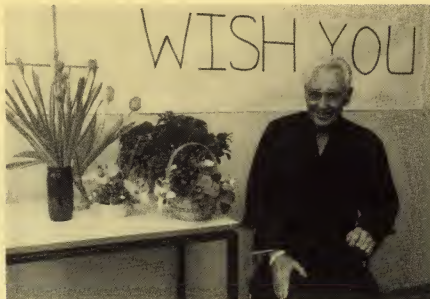

Leuke hebbedingetjes

Een schoen en een slof

Afscheid van een zendingspresident

Klein van gestalte, maar groot van geest was onze vorige zendingspresident, ouderling Roghaar. Helaas moest hij zijn zending beëindigen in het diaconessenhuis te Hilversum, waar hij na een hartaanval vier weken op intensive care gelegen heeft.

Gelukkig was hij weer zover hersteld dat hij 22 maart per vliegtuig naar Salt Lake City kon vertrekken om in het L.D.S. Hospital volledig te kunnen herstellen.

Hij vond het bijzonder spijtig op deze manier zijn zending te moeten beëindigen. Vanuit het ziekenhuis in Hilversum wilde hij graag de leden in Nederland bedanken voor hun vasten en gebed, waardoor hij zo geholpen is weer beter te worden. Ook voor de vele hulp die hem en zijn vrouw is aangeboden tijdens hun verblijf in Nederland was hij bijzonder dankbaar.

”Zonder de steun van de leden kan de priesterschap niet functioneren” was een veel gehoorde uitspraak van hem. Het deed hem erg goed, dat zijn jongste kleinkind (4 maanden oud) hem met haar moeder kwam bezoeken tijdens zijn ziekte.

Hij is nu weer herenigd met zijn 4 dochters en hun echtgenoten zijn 3 kleindochters en 13 kleinzonen, in wie hij natuurlijk op de eerste plaats toekomstige zendingen ziet.

Wilt u hem nog eens iets van u laten horen, dan zal hij dat zeker op prijs stellen. Hij is lid van de Stake Cottonwood 11th ward, en zijn adres is:

J. Roghaar,
1634 East 6520 South,
Salt Lake City, Utah 84121.

Mammoetdag te Utrecht

Heel Mormoons Nederland vanaf 18 jaar was vertegenwoordigd op de mammoetdag die zaterdag 19 maart te Utrecht was georganiseerd om de samenwerking te bevorderen tussen de verantwoordelijken voor de jonge volwassenen, de jonge-bijzondere-belangengroepen en de bijzondere-belangengroepen.

Een bijeenkomst waarvan de noodzaak tijdens de levendige discussies steeds duidelijker werd.

Er kwamen positieve, maar gelukkig ook negatieve punten naar voren en daar was deze mammoetdag toch uiteindelijk voor op touw gezet.

Opvallend was ook de goede verstandhouding tussen de jongeren, die numeriek in de meerderheid waren, en de wat ouderen die soms met wat meer ervaring en ook kennis spraken.

Broeder Engelbert noteerde de punten die werden aangedragen op het bord en gaf zijn deskundig commentaar, terwijl broeder Meisner op een wel zeer originele manier met behulp van visuele middelen (zie foto's) de bijeenkomst leidde en de diverse gesprekspunten introduceerde en aan elkaar praatte.

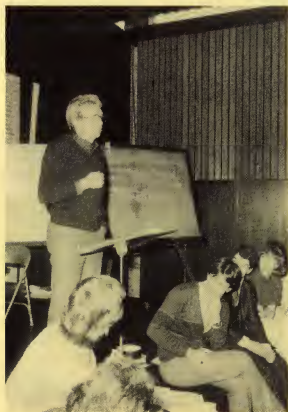

Maar steeds weer werd iedereen de gelegenheid gegeven zijn/haar kijk, en dus ook zijn/haar kritiek, te spuien. Soms was deze bepaald niet mals, maar men was het er over eens dat de knuppel nu toch maar eens in het hoenderhoek gegoid moest worden.

In vier groepen werden diverse punten besproken, zoals eenzaamheid, gevoel, seksualiteit, motivatie, ontspanning en morele steun.

Tot slot kregen alle deelnemers hand-outs mee naar huis. Een vergadering die van tien tot drie duurde, geen moment verveelde en hopelijk van verstrekkende betekenis voor de toekomst van de kerk in Nederland zal zijn.

zuster Bep Grift

**GELOOF,
ZAADJES
EN
JASPERS
MOEDER**

Carolyn Campbell

„Mam, weet u zeker dat die zaadjes gaan groeien?” vroeg Jasper zijn moeder, die bezig was het deeg voor het volkoren brood te kneden. Ze knikte.

Hij stond nog steeds te kijken in het potje waar hij wat groene boonzaadjes in had gezaaid, maar al wat hij zag was aarde. Hij wilde zijn vinger er weleens in stoppen, om te voelen of de zaadjes al begonnen te groeien, maar hij wist dat dat niet mocht. Zijn moeder had gezegd dat zaadjes gemakkelijk beschadigd werden en goed verzorgd moesten worden om te kunnen groeien.

„Maar weet u 't echt heel zeker dat ze gaan groeien?” vroeg hij weer.

Moeder hield op met kneden en dacht een ogenblikje na.

„Weet je nog, Jasper, hoe we op de gezinsavond over geloof hebben gesproken? Wij besloten toen dat één soort geloof is wéten dat iets er is, ook al kunnen we 't niet zien. Welnu, weten dat die zaadjes bezig zijn uit te lopen, lijkt daar wel wat op. We kunnen ze niet zien groeien, maar we weten dat ze

Geïllustreerd door
Sharron Vintson

zoetjes aan alsmaar groter worden. En als we lang genoeg wachten, zullen we de lange, dunne groene plantjes zien. En uiteindelijk zullen we de groene boontjes kunnen opeten.”

„Denkt u dat ik ooit geloof zal hebben?”

„Ja, natuurlijk wel. Wanneer je binnen bent en je besluit naar buiten te gaan, dan wéét je toch dat je de zon aan de hemel zult zien staan?”

„O ja, dat wel. En zelfs als 't regent, dan heeft de zon zich alleen maar achter de wolken verstopt.”

„En je weet toch dat papa van je houdt, ook wanneer hij op zijn werk is?”

„Ja, natuurlijk wel!”

„En als hij thuiskomt, dan weet je toch dat hij o zo blij is je weer te zien, en dat als je op hem af rent, je een grote pakkerd krijgt?”

„Dat doet ie altijd,” zei Jasper, die nog steeds erachter probeerde te komen wat zijn moeder bedoelde.

„Nou, al die dingen laten zien dat jij geloof hebt.”

Jasper wilde nog verder vragen over geloof, maar op dat moment belde zijn vriendje Daan die vroeg of hij kwam spelen.

Daan had een heel nieuw stel grote, gele vrachtwagens. Eén wagen kon wel een hele emmer zand vervoeren, dus besloten Jasper en Daan om een reusachtig kasteel te bouwen in Daans zandbak. Ze wilden dat hun kasteel een heleboel torens en ramen en hoge muren zou hebben.

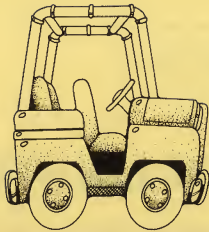
De jongens maakten een grote berg zand midden in de zandbak. Daarna spotten zij er met de tuinslang wat water overheen en stopten hun handen diep in het zand. Ze wriemelden er lekker in met hun vingers. Het warme zand gemengd met het koele water voelde fijn aan. Toen begonnen ze Daans emmertje vol te stoppen met het vochtige zand, om het vervolgens uit te storten. Zo maakten ze zes hoge torens, gevolgd door een lange ophaalbrug, met nog een toren aan het begin en aan het eind.

Toen alles af was, gingen ze op de rand van de zandbak zitten en lachten ze elkaar toe.

„Hij is mooi, vind je ook niet?” vroeg Daan.

„Zo'n grote hebben we nog nooit gemaakt,” antwoordde Jasper. „Ik wil kijken hoe hij er van bovenaf uitziet.”

Hij stond op en ging op 't randje van de zandbak staan. Het was niet erg hoog, maar wel heel smal. Hij begon zijn evenwicht te verliezen, zocht wanhopig naar iets om zich

aan vast te houden en tuimelde van de rand af, met zijn kin op de scherpe rand van een van de vrachtwagens. Gelijk voelde hij iets prikken.

„Je kin bloedt!” riep Daan en rende meteen naar binnen.

Jasper bleef heel stil zitten. Het deed echt zeer! Even later zag hij Daan en zijn moeder naar buiten komen.

„Ach, Jasper!” zei Daans moeder, „laat me je helpen.” Ze pakte zijn hand en hielp hem overeind. „Kom, laten we die kin binnen maar eens schoonmaken. Doet 't erg zeer?”

Jasper knikte. Hij wilde niet praten, want dan zou hij misschien gaan huilen. Hij ging het huis in, samen met Daan en zijn moeder,

die een koud washandje pakte en dat voorzichtig maar stevig tegen Jaspers kin aandrukte om de pijn tegen te gaan.

Na een poosje haalde ze 't washandje weg en bekeek ze de kin opnieuw. „Nou, dat ziet er al wat beter uit. Zal ik nu mama bellen en vragen of ze je komt halen?”

Weer knikte Jasper. Hij wist nog steeds niet of hij kon praten zonder te huilen. Hij hoorde hoe Daans moeder zijn moeder over de telefoon vroeg om te komen. Het gaf hem een fijn gevoel te weten dat ze hem kwam halen. Hij wist dat ze zo gauw mogelijk zou komen.

Toen moest Jasper ineens denken aan wat ze hem die ochtend had gezegd: „Geloof is wéten dat iets er is, ook al kunnen we 't niet zien.” Hij wist dat zijn moeder hem kwam halen, ook al kon hij niet zien dat zij 't huis uitging. Jasper wist dat ze zijn kin zou verzorgen, zodat die weer beter zou worden. Al nadenkend over deze dingen kwam Jasper tot het besef dat hij heus wel geloof had en dat hij zich bemind en veilig voelde – zo veilig, dat hij heerlijk in slaap viel op Daans bed. □

VAN VRIEND TOT VRIEND

HET ALLERBELANGRIJKSTE

F. Enzo Busche
van het Eerste Quorum der Zeventig

Toen ik als kleine jongen naar school ging, dacht ik dat leren alleen maar met school te maken had. Ik moet toegeven dat ik niet erg graag naar school ging. Dat kwam misschien omdat de onderwijzers en onderwijzeressen mij niet datgene gaven wat ik wilde leren, en misschien ook omdat ik niet genoeg mijn best deed om echt te luisteren naar wat ze te vertellen hadden. Nu ben ik vijftig en ik heb geleerd dat geen enkele andere blijvende vreugde te vergelijken is met die van het verwerven van kennis en begrip na zich daarvoor te hebben ingespannen.

Er valt heel veel te leren, maar

het allerbelangrijkste om te weten is, dat wij allemaal kinderen zijn van een liefhebbende Vader in de hemel. Niemand is zo klein of zo jong dat hij niet door Hem wordt opgemerkt.

Ik leerde de liefde van mijn Hemelse Vader begrijpen toen ik een jaar of elf was. Mijn ouders waren in die tijd niet erg godsdienstig, maar het waren wel goede mensen. Zij hielden van mij en leerden me goed, rein en eerlijk te zijn, en ze hielpen me bij het ontwikkelen van rechtvaardige verlangens. Hoewel zij altijd belangstelling hadden voor alles wat met waarheid te maken had, kenden zij God niet, met het gevolg dat zij niet in staat waren mij over Hem te vertellen. Ik had een onontwikkelde hoop op de realiteit van God, maar scheen nooit iemand tegen te komen die Hem kende en me over Hem kon vertellen.

Ik weet nog goed hoe ik op een keer iemand zag verongelukken. Die eerste confrontatie met de dood maakte mij zo van streek, dat ik een paar nachten niet kon slapen en er ziek van werd. Niemand kon me vertellen wat er na de

doed gebeurt. De angst overviel me dat er iets met mijn vader zou gebeuren en dat geen mens me zou kunnen uitleggen waar hij heen was gegaan.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog in mijn geboorteland, Duitsland, woonden mijn moeder, mijn vier zussen en ik in het zuiden van het land, ver van onze eigen stad, in twee piepkleine, sobere kamertjes. We waren gevlucht vanwege de bombardementen die onze stad verwoestten en waardoor wij dikwijls in levensgevaar verkeerden. Mijn vader was niet meer bij ons, want hij was ingelijfd in het leger. En ik was te jong om de dramatische gebeurtenissen die tijdens die afschuwelijke oorlog om ons heen plaatsvonden, te begrijpen.

Toen ik op een avond in bed lag in het kamertje dat ik met twee van mijn zussen deelde, werd ik overvallen door een hevig gevoel van eenzaamheid. Mijn moeder en twee andere zussen sliepen in de kamer ernaast, maar toch voelde ik me verlaten in onze tijdelijke woning en in deze vreemde omgeving. De mensen praatten er zelfs een ander dialect dan ik gewend was. Er

kwam een angstaanjagende gedachte bij me op: *Waarvoor ben ik eigenlijk hier op deze aarde?* Ik kon die vraag niet beantwoorden, en ze voerde regelrecht naar een andere vraag, waar ik zelfs nog angstiger van werd: *Wat is eeuwigheid?*

Ik keek diep in mijn hart voor de antwoorden op deze vragen. Maar hoe meer ik over de eeuwigheid nadacht, hoe meer ik de kluts kwijtraakte. Er was nergens houvast, nergens vaste grond. Ik had 't gevoel dat ik een val maakte waar geen eind aan kwam. Ik werd heel erg bang.

Ik kan me nog precies herinneren hoe die kamer eruit zag, met het bleke maanlicht en het geluid van de kerkklok, die alle kwartieren sloeg. Het lukte me pas in de vroege ochtend om in slaap te komen, en ik werd door zo'n grote wanhoop overspoeld, dat ik begon te huilen. Ik huilde en huilde.

Plotseling veranderde er iets: ik voelde me geheel omgeven door een troostende macht, en een zachte stem zei tegen mijn ziel: „Je bent mijn kind. Vertrouw op Mij.” Gelijk was er een enorme blijdschap en vreugde in mijn hart. Al mijn angst, eenzaamheid en wanhoop sloegen om in gevoelens van warmte en troost.

Die nacht leerde ik voor de eer-

ste keer dat er een of ander onzichtbaar maar liefhebbend Persoon is die zich om mij bekommert. Dit geldt vooral wanneer ik wanhopig ben en hulp nodig heb.

Ik moest nog heel veel leren vooraleer ik de bekommernis van onze Hemelse Vader voor zijn kinderen beter kon begrijpen, maar zo nu en dan heb ik nog andere geestelijke ervaringen gehad. Ik probeerde ook alle boeken over God die ik maar vinden kon te lezen. Ik bezocht vele verschillende kerken, maar het was pas zo'n achttien jaar later, toen de zendelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bij me aanklopten, dat ik werkelijk begon te begrijpen. Ik leerde mijn Hemelse Vader kennen, hoe ik met Hem een verbond kon sluiten en hoe ik het recht kon ontvangen om altijd met Hem te spreken. Ik leerde mij door Hem aanvaard en verwelkomd te voelen.

Wij kunnen ons allemaal thuis voelen in zijn ware kerk, want deze is voor iedereen die Hem zoekt en eens weer bij Hem wil wonen, en die bereid is zich te laten leiden door zijn dienstknecht, de levende profeet.

Ik weet dat er in ons leven niets zo belangrijk is als het leren kennen van onze Vader in de hemel en het volgen van zijn leringen. □

ELIA

EN DE MACHT VAN GOD

(Bewerkt naar Verhalen
uit de Schriften)
(1 Koningen 17)

De slechte koning Achab deed meer om God de Heer boos te maken dan alle koningen van Israël die voor hem hadden geleefd. Vanwege zijn goddeloosheid gaf de profeet Elia Achab de volgende waarschuwing: „Zo waar de Here, de God van Israël leeft, in wiens dienst ik sta, er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij dan op mijn woord.” Toen zei de Heer Elia zich te gaan verstoppen bij de beek Kerit, waar hij water zou vinden. Daar zorgde de Heer voor Elia door hem 's ochtends en 's avonds raven te sturen met brood en vlees. Maar na een poosje droogde de beek op omdat er geen regen meer viel. Nu kreeg Elia van de Heer te horen dat hij naar de stad Sarefat

moest gaan, waar hij een weduwe aan zou treffen die voor hem zou zorgen.

Toen Elia bij de stadspoort aankwam, was de weduwe daar hout aan het sprokkelen. Hij riep haar toe en zei: „Haal mij toch in een kruik een weinig water, opdat ik drinke.”

Toen de vrouw op weg ging, voegde Elia er aan toe: „Brengh mij ook een bete broods mee.”

De weduwe antwoordde: „Ik heb geen broodkoek, maar enkel een handvol meel in de pot en een weinig olie in de kruik. En zie, ik ben bezig een paar stukken hout te sprokkelen. Dan wil ik het thuis voor mij en mijn zoon gaan bereiden, en als wij het gegeten hebben,

moeten wij maar sterven.”

Maar Elia zei tegen haar: „Vrees niet, ga het thuis bereiden, zoals gij gezegd hebt, doch bereid mij daarvan eerst een kleine koek en breng mij die hier; voor u en uw zoon kunt gij het later bereiden.

Want zo zegt de Here, de God van Israël: Het meel in de pot zal niet opraken, en de olie in de kruik zal niet ontbreken tot op de dag, waarop de Here regen op de aardbodem geven zal.”

De weduwe deed wat Elia haar had gevraagd en bakte de koeken, „en een tijdlang at zij, evenals hij, en haar huis.”

De weduwe en haar zoon werden enorm gezegend door haar geloof in het woord van de Heer en zijn profeet.

Op zekere dag werd de zoon van de weduwe zo ziek, dat er

„geen adem in hem overbleef.” In haar grote verdriet vroeg de weduwe Elia of hij soms de oorzaak was van de dood van haar zoon.

Elia antwoordde: „Geef mij uw zoon. Toen . . . droeg (hij) hem naar het bovenvertrek, waar hij verblijf hield, en legde hem op zijn bed. Daarop riep hij tot de Here en zeide: „Here, mijn God! Laat toch de ziel van dit kind in hem terugkeren.

En de Here hoorde naar de stem van Elia, en de ziel van het kind keerde in hem terug, zodat het levend werd.” Elia droeg de jongen meteen weer naar beneden, en zei tegen zijn moeder: Zie, uw zoon leeft.”

De dankbare weduwe antwoordde: „Thans weet ik, dat gij een man Gods zijt, en dat het woord des Heren in uw mond waarheid is.” □

Bericht uit Ierland

Zoals u weet ben ik in Ierland op zending geroepen. Ik ben zeer dankbaar dat de Heer mij in dit land heeft geplaatst, om zijn werk te verrichten.

Eerlijk gezegd was er geen haar op m'n hoofd die er aan dacht dat ik naar Ierland op zending zou gaan. Maar nu ik hier ben, begrijp ik heel goed dat dit het geschiktste land voor mij is. Ik ben daarom erg gelukkig dat ik deze Ierse mensen over het herstelde evangelie kan vertellen.

Het valt echter niet mee om in een overwegend sterk Rooms-katholiek land als zendeling werkzaam te zijn. Want de mensen zijn erg standvastig in het Rooms-katholieke geloof. Het feit dat de mensen zo standvastig zijn is een goed gegeven, want de mensen hebben veel geloof en zijn zeer eerbiedig. Je ziet namelijk bij de leden in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen dat zij óók zeer actief zijn. Ja, we hebben in dit land veel onderzoekers. En wat mijn opinie betreft: Ierland is groeiende! Trouwens heel Europa!

Er zijn in dit land zendingen met elf verschillende nationaliteiten. Ik ben dankbaar dat ik samen met Elder Arts uit Eindhoven ons land kan vertegenwoordigen. Natuurlijk ben ik meer dankbaar dat ik kan getuigen dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen een internationale kerk is. En dat het niet zomaar een opgericht kerkje uit Amerika is. Nee, ik getuig dat deze kerk in Amerika is her-

steld en dat het nu een kerk is die bijna in ieder land van de wereld is vertegenwoordigd.

Ik wil daarom mijn getuigenis bij u achter laten dat ik weet dat Jezus is de Christus, de zoon van de levende God. Ik weet dat Christus zijn kerk op aarde heeft georganiseerd met apostelen en profeten en dat Jezus Christus was en IS de hoeksteen. Ik weet dat na vele jaren zijn kerk door de afval van de aarde was verdwenen. Maar ik ben blij en ik weet dat zijn kerk is hersteld in deze laatste dagen. Ja, dat Jezus Christus door Joseph Smith opnieuw zijn kerk organiseerde. Ik ben zo dankbaar dat ik in deze kerk werkzaam mag zijn. In het bijzonder ben ik zo gelukkig dat mijn ouders en mijn twee zusjes ook lid zijn. Ik ben dankbaar dat ik in dat gezin mocht opgroeien. Ik weet dat families eeuwig bij elkaar kunnen blijven. Ja, het is in deze kerk dat je vreugde kunt vinden. En daarom ben ik blij dat ik deze vreugde in Ierland met de hulp van de Heer kan verspreiden. En ik zeg deze dingen in Christus' naam, mijn Verlosser en mijn Heiland, Amen.

Peter Vernes
Celtic Villa, O'connel ave.
Limerick. Ireland.

Vlucht 409

Stelt U zich eens voor. Fijn een vakantiereis naar Californië in de Verenigde Staten; Hallo stewardess, ja natuurlijk ben ik blij dat ik meekan. Daar is mijn plaats. Nu Holland, ik laat je even achter voor deze fantastische vakantie. De stewardessen lopen langs en leggen uit wat de veiligheidsregels aan boord zijn. Eindelijk is het dan zo ver, we gaan opstijgen. Mooi zeg, Nederland in mini-atuur.

THIS IS YOUR CAPTAIN SPEAKING. Wat is het prachtig zo boven de wolken te vliegen.

Ik kan haast niet wachten tot we geland zijn. Het wordt eigenlijk wel ineens donker, en wat zijn die geluiden die ik hoor, dat gerommel? Mijn veiligheids-

riem vastmaken, waarom? De captain zegt dat we in een storm geraakt zijn. Het wordt nu toch wel eng. Er zal toch niets gebeuren? Want ik moet nog zoveel dingen doen, ik ben nog niet klaar. Nee, wat is dat, hèèèèèèèèèèèelp.

Wat is dat, ik leef nog, maar het is anders, mijn lichaam is anders. Ik lijk wel een geest.

Hoor eens, een stem. De telestiale heerlijkheid. Wat is dat? Een heerlijkheid

zoals die van de sterren, een plaats waar de Heilige Geest woont.

Maar voor deze heerlijkheid bent u niet geschikt bevonden, uw plaats is in de terrestriale heerlijkheid.

De terrestriale heerlijkheid is een heerlijkheid zoals die van de maan; de plaats waar Jezus Christus woont.

Het is hier wel fijner als die eerste plaats, maar ik voel me hier zo eenzaam. Wat gebeurt daar? Een fout gemaakt? De celestiale heerlijkheid? Wat is dat? Wat hoor ik een mooie muziek, wat een licht, mijn familie!

De plaats waar ik thuishoor, de plaats waar mijn Hemelse Vader woont.

Eeuwige vooruitgang. Dit is fijn.

Dit geheel was echter als toneelspel opgevoerd door de zending van de wijk Rotterdam-Noord. Vlucht 409 is een zendingsactiviteit, die uitbeeldt wat het plan van zaligheid inhoudt. Reeds een week van te voren, werd er met de voorbereidingen begonnen, en op de laatste dag werd de kapel omgetoverd in de celestiale heerlijkheid. Met wit papier en lakens van een tweetal zusters van de ZHV, werd een nieuwe wereld gescha-

pen, een wereld van licht. Het gegeven: Men stapt in een vliegtuig. Later stort het vliegtuig neer en de passagiers worden naar de verschillende heerlijkheden geleid. Het was een zeer geestelijke avond en men realiseerde zich terdege: „Ben ik zelf voorbereid om geoordeeld te worden naar hetgeen ik hier op aarde heb verricht?”

Door het zien van de verschillende heerlijkheden werd ons duidelijk waar onze plaats als heiligen der laatste dagen is.

Door te volharden, zullen wij eens die plaats bereiken, de celestiale heerlijkheid, het rijk van onze Hemelse Vader.

zuster Anneke van Loon.

De kerk krijgt afschriften van historische documenten.

De kerk heeft afschriften ontvangen van vijf historische documenten waarvan men tot nu toe het bestaan niet kende. Deze documenten dateren uit het tijdvak 1845/1847; de periode uit de kerkgeschiedenis waarin de heiligen uit Nauvoo werden verdreven en over de grote vlakten naar het westen trokken. De afschriften zijn beschikbaar gesteld door de verzamelaar Brent F. Ashworth. Het gaat om de volgende documenten:

1. Een document dat in de kantlijn wordt beschreven als: "Een overeenkomst om Nauvoo te verlaten". Het is geschreven door Parley P. Pratt en gedateerd "de avond van de vierentwintigste dag in september 1845", waarin een bekendmaking aan de burgers in de omgeving gemeld wordt, dat de heiligen voornemens zijn volgend voorjaar, "zodra bezittingen van de hand zijn gedaan", Nauvoo te verlaten en naar het westen te trekken. Het is tevens een verzoek aan het gepeupel een eind te maken aan het geweld, zodat de heiligen zich ongehinderd kunnen voorbereiden.

2. Een document uit de vroege zomer van 1845 van ouderling John Taylor aan majoor W.B. Warren. Majoor Warren trad op als afgevaardigde van gouverneur Thomas Ford uit Illinois,

zijn opdracht was voor vrede te zorgen; hij bestrafte president Brigham Young en ouderling Taylor wegens hun zogenaamde neiging om zich tegen de wet te verzetten. In dit document herinnert ouderling Taylor majoor Warren eraan, dat hij (ouderling Taylor) destijds "bijna kapot geschoten" is dankzij de zogenaamde bescherming van de "wet" en eist hij gerechtigheid voor de heiligen.

Ouderling Taylor schrijft: "Ik sta voor u als iemand die ernstig gewond is geraakt door inwoners van deze staat en daarom koester ik bepaalde gevoelens. U, meneer, spreekt over de majesteit van de wet en het handhaven van de wet.

Welnu, meneer, de wet is voor ons een farce. Het is gewoon onzin en lariekoek.

In de afgelopen jaren is de wet alleen maar gebruikt om te kunnen onderdrukken. Wij vonden er geen bescherming onder. Ik, meneer, heb geleden vanwege haar wrede invloeden.

U spreekt over uw troepen als zouden zij de vrede voorstaan en bewaren. Dit sprookje wordt mogelijk door sommigen geloofd, maar wij zijn er niet van onder de indruk. Ik sta voor u als slachtoffer van dat soort bescherming.

Delen van het document zijn vastgesteld in *Comprehensive History of the*

Church. In het document staat dat ouderling Taylor in de gevangenis te Carthage "door vijf (pistool)kogels werd geraakt"; tot nog toe vermeldde de verslagen vier verwondingen. (Zie LV 135:2.)

3. Het origineel van een belangrijke brief van Parley P. Pratt, gedateerd 9 juli 1946, aan de heiligen die naar het westen trekken. Deze brief, die twee kantjes beslaat, maakt gewag van het feit dat er 500 man voor het mormoons bataljon nodig zijn. Het noemt dit beroep van het leger van de Verenigde Staten een grote zegen voor de ingesloten heiligen - een gelegenheid om middelen te verkrijgen om naar het westen te trekken waar zij buiten het bereik van achtervolgende benden zijn en "het fundament kunnen leggen voor een regeringsvorm onder de grondwet van de Verenigde Staten". In *Comprehensive History of the Church* vindt men een reproductie van deze brief.

4. Een brief van Orson Hyde aan John Taylor, die eveneens dateert van 9 juli 1846. Ook deze brief is een dringende oproep om vrijwilligers voor het mormoons bataljon en dringt er op aan dat zij zich onmiddellijk bij kapitein James Allen melden.

5. Vier bladzijden die door John Taylor geschreven zijn en die gedateerd zijn: "Atlantische Oceaan aan boord van het schip *America* onderweg naar New Orleans, 22 februari 1847". Het is een van de beste voorbeelden van het handschrift van ouderling Taylor. Het is een verslag van de gebeurtenissen die leidden tot de marteldood van Joseph Smith en werd bijna drie jaar later opgeschreven.

"Daar ik nog nooit een verslag heb geschreven over de omstandigheden van kort voor het bloedbad in de gevangenis in Carthage, waarbij Joseph en Hyrum

Smith het leven lieten en daar ik waarschijnlijk beter op de hoogte ben van het gebeurde dan vele anderen, acht ik het raadzaam het neer te schrijven." Aldus licht de apostel toe als inleiding van het document.

"Ik maak van deze gelegenheid gebruik opdat alle bijzonderheden van dat tragische voorval zo veel mogelijk bekendheid zullen krijgen." Het verslag dat op deze inleiding volgt, beschrijft de gebeurtenissen die leidden tot de laatste week van het leven van de profeet. Het omvat geen beschrijving van de tragedie in Carthage.

Het document bevestigt dat de activiteiten van bandieten in het gebied rondom Nauvoo kort voor de marteldood teuggeloos waren: "Er werden mensen met zweepen geslagen en er werd op ze geschoten en ... sommigen werden vermoord; meer dan honderdvijftig huizen werden in brand gestoken". Er werd uiteindelijk een veel uitgebreider verslag gepubliceerd in *History of the Church*. Broeder Ashworth heeft het dagboek van president Taylor gekregen van nakomelingen van de vroegere kerkhistoricus B.H. Roberts. "Ouderling Roberts kreeg het dagboek van de familie van president Taylor toen hij zijn biografie, *The Life of John Taylor*, aan het schrijven was," aldus broeder Ashworth. "Het dagboek is sindsdien in handen van de familie Roberts gebleven.

Dit dagboek is door een bekwaam journalist geschreven, hij was dan ook redacteur van *Times en Seasons*, een publikatie van de kerk in Nauvoo," aldus Leonard J. Arrington, directeur van het "Joseph Fielding Smith Institute for Church History" van de Brigham Young University. "Het is een belangrijke bijdrage aan de historische gegevens die we uit de periode 1844-1847 van de kerkgeschiedenis hebben."

Een nieuwe zendingspresident

Op 17 februari j.l. werd ouderling Marvin van Dam geroepen als zendingspresident van Nederland en het Vlaamssprekende deel van België.

Voor velen van u zal hij geen onbekende zijn omdat hij als jongen van negen jaar in mei 1952 reeds naar Nederland kwam tijdens de periode dat zijn vader Donovan H. van Dam hier zendingspresident was en later zelf hier ook nog een full-time zending volbracht in de jaren 1961/1964.

Hij werd, als zoon van een legerofficier, op 11 juli 1942 geboren in Californië en vertrok in mei 1952 naar Nederland waar hij in Den Haag drie jaar lang op de Nutsschool was en daarna een jaar het Daltonlyceum bezocht.

Na zijn terugkeer in Amerika maakt hij de Highschool af, diende een jaar in het leger en studeerde nog een jaar aan de University of Utah, alvorens hij in september 1961 op zending geroepen werd naar Nederland.

Hij was een bijzonder succesvol zending. Na districtsleider in Rotterdam te zijn geweest diende hij de laatste acht maanden van zijn zending als zoneleider in Nederland en België.

Weer terug in Amerika studeerde hij af aan de University of Utah, bezocht nog enkele jaren de Harvard University waar hij zijn titel (in Nederland: doctorandus) behaalde in bussiness, administration and management en kon zich

toen met recht een financieel expert noemen. Na vijf jaar in Philadelphia, een jaar in Parijs en een jaar in Londen werd hij in 1974 door ouderling Tanner, de toenmalige raadgever in het Eerste Presidium, aangesteld als Church Budget Officer voor de gehele kerk en twee jaar later bovendien als Church Controller.

In december 1979 vertrok hij weer naar Europa om de taak op zich te nemen van bestuurder materiële zaken te Frankfurt.

Voorwaar een veelomvattende functie als we zien dat materiële zaken het volgende omvat: financiën, ledenadministratie en statistieken, vertalingen, productie, distributie, aankoop, onroerend goed, gebouwen, onderhoud van gebouwen, welzijnszorg, personeel en computers; en dat er bijkantoren zijn in Zweden, Denemarken, Oost-Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië en Portugal.

Dan wordt hij op 17 februari 1983 geroepen als zendingspresident in Nederland en heeft nu met zijn vrouw, Sandy Rabiger, met wie hij in augustus 1966 te Salt Lake City in het huwelijk trad, zijn intrek genomen in het zendingshuis aan de Rossinilaan in Hilversum.

Zijn zes kinderen te weten Charles (13), Scott Michelle, Michael, Christopher en Cynthia (5) zullen zich weldra bij hen voegen.

Zij verheugen zich erop naar Nederland te komen en aan het zendingswerk mee te doen. Zij zullen alles zes de Godelindeschool te Hilversum gaan bezoeken.

Het hele gezin wil echt Hollands worden. De kinderen gaan dus op de fiets naar school en hebben in Frankfurt al druk geoefend op klompen te lopen en ook de Nederlandse snoepjes die pappa meebracht werden erg op prijs gesteld.

Het gezin kom voort uit een sterk geslacht; de overgrootvader van broeder van Dam, Herbert van Dam, verloor op elfjarige leeftijd zijn beide ouders toen zij in 1864 op weg waren naar Salt Lake City en moest dus zijn zes jon-

gere broertjes en zusjes naar Salt Lake City begeleiden.

Moge zij, mede door de inzet van de Nederlandse leden, een vruchtbare zending volbrengen en de kerk doen versterken en groeien.

broeder George Ph. M. Kraanen.

Ik wist het

door José Masse

De geschiedenis van Joseph Smith leek me zo logisch en de bevestiging ervan kwam zo vlug, dat ik er niet aan voorbij kon gaan.

Al de eerste keer dat ik de geschiedenis van Joseph Smith hoorde, wist ik dat het waar was. Ik was toen vijftien en woonde bij mijn tante in Montélimar (Frankrijk). Drie kinderen uit dat gezin waren toen al lid van de kerk; alleen de jongste dochter, mijn nichtje dus, niet. Samen met haar bezocht ik eens de dichtstbijzijnde gemeente in Valence. Daar vertelden de zendingen ons de geschiedenis van de jonge, laterdaagse profeet. Deze geschiedenis nam ik onmiddellijk aan. Ik had bij mijn nichtje thuis geregeld over de herstelling van het evangelie horen praten, maar zoals ik dat nu hoorde uit de mond van deze jongemannen, trof het mij. Zij vertelden mij over de belofte in Moroni 10:4-5 in het Boek van Mormon en zeiden dat ik waarachtigheid van wat geschreven was aan de weet komen als ik God er oprecht om zou vragen. Zij vertelden mij ook, dat ik een bevestiging van hun verhaal kon krijgen. Nog diezelfde avond ging ik, vervuld van verlangen, op mijn knieën en bad. Een warm en niet te definiëren gevoel doorstroomde mij. Ik wist dat dit het antwoord van de

Heer was en dat het evangelie inderdaad hersteld was door Jezus Christus, precies zoals de zendingen mij dit hadden verteld.

Mijn familie was voor mij altijd al een toonbeeld van naastenliefde geweest, totnogtoe was ik echter niet erg geïnteresseerd geweest in hun kerkelijke leerstellingen, maar ik bewonderde hen wel om hun idealen op het gebied van het gezinsleven. Nu evenwel, wilde ik meer weten over de kerk. Ik ging met mijn neven naar een jeugdconferentie in Vaumarcus (Zwitserland) en leerde daar veel jongeren kennen. Bij die gelegenheid vertelde ik in de getuigenisvergadering over de keer dat ik gebeden had over Moroni's belofte.

Mijn begrip groeide snel, maar al heel gauw stak mijn vader daar een stokje voor. Het stond hem niet erg aan dat ik zo'n "nieuw" geloof onderzocht. Mijn ouders waren gescheiden en niemand wist waar mijn moeder was, maar ik voelde mij verplicht mijn vaders wens te eerbiedigen, zeker voor zolang ik nog minderjarig was. Mijn contact met de heiligen als groep verflauwde dan ook wat, maar in mijn hart wist ik dat ik op zekere dag toch gedoopt zou worden. Mijn oudste neef ging op om zijn dienstplicht te vervullen en vertrok daarna op een zending. In die twee jaar van zijn af-

wezigheid bleef ik denken aan hetgeen ik gevoeld had. Ik had vanaf het begin een getuigenis van Joseph Smith. Zijn geschiedenis leek me zo logisch en de bevestiging ervan door de Geest kwam zo vlug, dat ik er niet aan voorbij kon gaan. Toen mijn neef terugkeerde van zijn zending ging ik hem tegemoet in Montélimar en reden we samen terug naar Antibes (bij Nice), waar ik woonde. Heel die weg spraken we over het evangelie en nam ik veel nieuwe ideeën aan.

De Heer had nog iets anders voor mij in petto. Ik studeerde aan een landbouwschool in Lyon en toen ik terugging om mijn studie te vervolgen, regelde ik het zo, dat ik voor drie maanden naar Aix-en-Provence zou gaan voor terreinon-

derzoek. Daar volgde ik, samen met mijn nichtje, alle zendelingenlessen en groeide mijn getuigenisje uit tot een groot en sterk getuigenis. Op 26 juli 1975 werd ik gedoopt en ik voel nu nog even sterk als toen dat Joseph Smith een profeet van onze Hemelse Vader was en is.

Ik ben dankbaar dat ik in staat was bij mijn tante thuis het evangelie in actie te zien. Dat voorbeeld, in combinatie met het getuigenis van de Geest dat me liet weten dat de Heer het gezin iets te bieden heeft, wil ik volgen.

Noot van de redactie: Sinds dit verhaal is geschreven, vervulde José een eervolle zending in het Zendingsgebied Parijs Frankrijk.

broeder Bennett in vergaderingen van de kerk die door onderzoekers werden bezocht. Jean Tefan, het onlangs ontheven hoofd public communications voor de regio Tahiti, geeft ons het volgende in overweging: „Natuurlijk zijn niet alle mensen het eens met het standpunt van de kerk met betrekking tot de sabbatheiliging, maar ik meen te kunnen zeggen dat zij ons er wel om respecteren. Velen hebben bewondering voor het feit dat er nog mensen bestaan die bereid zijn pal te staan voor een principe. En er zijn nu talloze Tahitianen – niet alleen de voetballers zelf, maar ook duizenden supporters – die, vanwege het getoonde karakter van een heilige der laatste dagen, de zondag thuis bij hun gezin doorbrengen in plaats van op de een of andere tribune.”

Wellicht de belangrijkste vraag is nog steeds niet beantwoord. Waarom was een man van het formaat van Napoleon Spitz bereid zich dermate in te spannen om Erroll in zijn besluit om niet meer op zondag te spelen te steunen, terwijl hij dat standpunt, dat was voortgekomen uit godsdienstige overtuiging, niet deelde? Wat zag deze man, die president is van het machtige Comité Territorial des Sports en van de Franspolynesische Voetbalbond, en onlangs is gekozen tot eerste vice-president van de wetgevende macht van Frans Polynesië, wat zag hij in Erroll Bennett dat hij zo bewonderenswaardig vond?

„Ik wist dat het voor Erroll een kwestie was van waarachtige godsdienstige overtuiging en dat dwong mijn respect af,” zegt de heer Spitz. Achterover leunend in zijn stoel in zijn kantoor in het assembleegebouw, voegt hij er met veel gevoel aan toe:

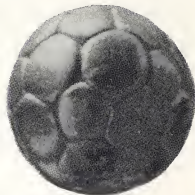
„Erroll Bennett is meer dan zo maar een behoorlijke voetballer. Volgens mij is

hij de grootste Tahitiaanse voetballer aller tijden. De manier waarop hij speelt, zijn houding en zijn spirit kenmerken hem als een groot man. Als hij deze kwaliteiten bezat voor hij lid werd van de kerk, heeft hij ze nu in nog grotere mate. In al die jaren heeft hij nog nooit een waarschuwing gekregen voor wangedrag.”

Niemand weet hoelang Erroll Bennett nog door zal gaan met voetballen. Over vijf jaar kan hij nog steeds aan de top staan. Toch heeft men het gevoel dat er misschien een eervol uittreden in de lucht zit. Bij de splitsing van de ring Papeete Tahiti op 20 juni vorig jaar, werd Errolls vroegere bisschop, Lysis Terootea geroepen om de nieuwe ring, de Ring Pirae Tahiti, te presideren. Erroll werd als hogeraadslid geroepen. Zoals kon worden verwacht, gaan hogeraadsvergaderingen voor voetbaltraining. Wat Napoleon Spitz betreft, hij hoopt dat Erroll het volhoudt tot de volgende spelen, die dit jaar plaats zullen vinden te Apia op Samoa.

Over zijn eigen leven in de afgelopen drukbezette vijf jaar, over de druk die hij heeft moeten weerstaan, de principes waar hij pal voor heeft gestaan en de levens waar hij invloed op heeft gehad, zegt Erroll Bennett heel eenvoudig: „Ik ben waarlijk gezegend geweest.” □

Foto van Michael Otterson

GOUDEN TIJDEN

Ardeth G. Kapp

„En ze leefden nog lang en gelukkig,” is de manier waarop menig sprookje eindigt. Zuster Nedra Redd uit Calgary in Canada, herinnert er ons heel wijselijk aan dat dat maar verzinsels zijn. „Er zijn veel *momenten* in ons leven waarop wij ‚lang-en-gelukkig’ leven,” legt zij uit, „maar als we verwachten dat het hele leven glad en moeiteloos zal verlopen, dan zullen we misschien heel teleurgesteld zijn.

„Weet je,” vervolgt zij, „je moet ervan uit gaan dat je levenspad de nodige hobbels en bobbels zal vertonen. Het leven kan ons soms bijten en krabbelen; zo is ’t nu eenmaal.”

Ter illustratie van dit punt, vertelt zuster Redd van een nest kleine poesjes waar ze vroeger, als opgroeiend kind in Canada veel van gehouden had. „Twee daarvan had ik Nicodemus en Rufus genoemd,” zegt ze, en de herinnering doet haar lachen. „Katjes kunnen bijten en krabbelen, weet je. Maar ze zijn ook zacht en lief. Ik geloof, dat als we het leven bekijken en onze plannen maken met de verwachting dat er niet alleen goede tijden zullen zijn, maar dat we ook weleens een flinke haal – echte pijnlijke ervaringen – zullen krijgen, en als we de moeilijke perioden leren zien als iets dat voorbijgaat, dat het leven dan heerlijk kan

zijn en we niet teleurgesteld of verbitterd zullen worden.”

Zuster Redd, die in het leven diverse malen zwaar beproefd is, blijft even in gedachten verzonken. Vervolgens bekent ze, op een toon die deemoedige aanvaarding en overgave verraad: „Ik heb vroeger weleens gedacht – op momenten dat ik 't heel moeilijk had – dat het leven toch niet zo bedoeld kon zijn. Maar het is wel degelijk zo bedoeld. We moeten nu eenmaal beproefd worden hier op aarde. En bij de juiste tussenpozen zorgt onze Vader in de hemel voor adempauze, voor tijden van verlichting, bijzondere tijden. Ik noem ze de ‚gouden‘ tijden.”

Ons deelgenoot makend van wat van haar levensfilosofie, oppert zij: „Net zoals Hij ons een week van zeven dagen gaf en vervolgens een van die dagen tot een heel bijzondere bestempelde, zo hebben wij ook dagen die moeilijk zijn en dagen waarop we weten dat we niet gelukkiger konden zijn.”

Een van zuster Redds ‚gouden‘ tijden, was de geboorte van het eerste kind, een zoon. Zowel moeder als kind kregen kinderverlamming. De ongerustheid was groot en er werd vurig gebeden. Haar man, broeder Philip Redd, die nu coördinator is van de seminaries en instituten in Canada, was zich er net op aan 't voorbereiden om binnen enkele weken te beginnen als full-time seminarieleraar. „We hadden 't gevoel dat we er echt alles aan hadden gedaan om te doen wat goed was en dat we datgene deden wat de Heer van ons wilde. Wij waren er van overtuigd dat de Heer ons, zelfs te midden van onze beproevingsen, zou zegenen.”

Onze Vader in de hemel heeft ons

gezegd dat zijn volk moet worden gekastijd en beproefd, evenals Abraham, aan wie werd geboden zijn enige zoon te offeren (zie Leer en Verbonden 101:4). Aldus werd ook dit trouwe echtbaar beproefd. Hun gebeden werden verhoord, maar slechts ten dele. Zuster Redd werd beter en hield geen kwalijke gevolgen over aan de afschuwelijke ziekte, maar haar geliefde enige zoon werd door verlammingen aan een been, de beide armen en aan zijn rug getroffen. Het geluk van een heerlijke tijd was snel verbleekt. De schrammen en beten die het leven toedient werden een pijnlijke realiteit. Broeder en zuster Redd werden gedwongen om hun kind over te leveren aan de vakkundige zorg van het kinderziekenhuis op een afstand van meer dan 160 km, waar er bijzondere aandacht aan hem kon worden geschonken. Zelfs na een heel jaar was hij nog erg zwak en vorderde hij maar heel langzaam.

Drie lange, zorgwekkende jaren, en de ongerustheid voor haar kinderen nam alleen maar toe. De goddelijke aard van een trouwe en rechtvaardige moeder, met al de zuivere emoties die inherent zijn aan de heilige taak van het moederschap, zwollen op in haar verdrietige hart. „Ik wilde zo wanhopig graag dat hij weer gezond zou zijn,” vertelt zij zachtjes. „Het viel me zo zwaar dat ik m'n kleine jongen 's avonds niet zelf in bed kon stoppen. Zijn leven was ook voor ons een levenskwestie.”

Op een nacht, op het toppunt van haar ongerustheid, stapte deze jonge moeder uit haar bed, zonderde zich af in een andere kamer en riep haar Vader in de hemel aan. Zij had zich een gebeurtenis uit haar eigen jeugd herinnerd. Een grote

en edele vrouw had gebeden voor haar man, die zijn gehoor had verloren, en gevraagd of zij, als de Heer het goedvond, het gebrek van haar man mocht dragen, opdat hij niet zou worden beperkt in zijn diensten aan de Heer. Deze zuster was zo goed als meteen stokdoof geworden, en dat haar leven lang gebleven, terwijl haar man, die op wonderbaarlijke wijze zijn gehoorsvermogen had terugontvangen, een geestelijke reus werd, een man Gods en een machtig leider bij het opbouwen van het koninkrijk van God in die streek. Met de gedachte aan dit gebeuren voor ogen, richtte deze trouwe moeder haar smeekbede tot de Vader ten behoeve van haar zoon, en bad dat zij de verlammingen van haar zoon op zich mocht nemen. Zij besluit haar verhaal als volgt: „Ik ging terug naar bed en sliep meteen in.”

Hoewel haar kleine jongen in het ziekenhuis bleef, waren er toch nog wel wat „gouden” tijden. Er werd nog een jongetje geboren en daarna een meisje. Na verloop van tijd werd het zieke kind alsmat sterker en leerde hij met behulp van beugels te lopen. Op den duur mocht hij een poosje naar huis, waardoor het gezinnetje het kerstfeest samen door kon brengen.

Al waren er voldoende redenen om zich rustig te verblijden, waren de halen die het leven het gezin toediende pijnlijk evident. In de loop van de volgende maanden kwam zuster Redd tot de verontrustende ontdekking dat zij bezig was het gevoel in haar handen en voeten te verliezen. Als ze de baby een schone luijer gaf, merkte ze er vaak niets van dat zij met de speld in haar duim stak. Bij het zien van het bloed nam haar ontsteltenis nog meer toe. Zij voelde hoe haar hele

lichaam geleidelijk in de greep kwam van een angstwekkende verlamming. Het verzorgen van de nieuwe baby en de verantwoordelijkheden van haar jonge gezin vielen haar zwaar. De maanden en jaren gingen voorbij met zowel beproevingen als zegeningen. De beugels werden afgelegd en haar zoon slaagde erin zich op school te handhaven. Deze zegeningen werden onderkend en ootmoedige, dankbare gebeden werden daarvoor uitgesproken. Maar met veelvuldige, zware hoofdpijn en gevoelloze handen en voeten, liet deze jonge moeder van drie kinderen een hulpkreet horen. „De mensen waren zo heel, heel goed voor me,” herinnert zij zich dankbaar, „maar lichamelijk beperkt te zijn en niet te kunnen zorgen voor degenen die je liefhebt is verschrikkelijk moeilijk.”

In deze periode werd er door een aantal specialisten vastgesteld dat zuster Redd's pijnlijke handicaps waarschijnlijk te wijten waren aan multiple sclerose. De gedachte aan haar toekomst baarde grote zorgen. „Dat is nu jaren geleden,” vertelt ze. Zuster Redd, die nu een mooie, gezonde, actieve vrouw is, met een gezicht waarvan haar sterk getuigenis af te lezen is, straalt een geest uit, die door hetgeen zij heeft meegemaakt is gelouterd.

Zij spreekt over de dag waarop zij en haar toegewijde echtgenoot, wegens hun verlangen in alle dingen eerst de wil van de Heer na te streven, de raad inwonen van een goede vriend, die vroeger met 't toezicht op de seminaries was belast maar nu een algemene autoriteit is. „Hij zei dat het zijns inziens niet de bedoeling van de Heer was dat ik mijn leven moest geven. Hij gaf me een zegen en zei dat de Heer

mijn offer ten behoeve van mijn kind had aanvaard. Ik kreeg ook de belofte dat ik zou leven. Maar wij zijn 't niet die de mate van onze beproevingen bepalen of het tijdstip dat ze ophouden," legt ze uit. „Pas na de beproeving van ons geloof verkrijgen we een getuigenis (zie Eïther 12:6), en onze Vader in de hemel bepaalt de mate ervan.”

Uitgesproken het uur dat men verlichting zou verwachten is misschien het moment waarop de Heer nota neemt van ons uithoudingsvermogen en onze getrouwheid. Na de zegen verergerde de toestand van zuster Redd en op 25 oktober was 't zover dat ze niet meer uit bed kon komen. Ze moest gevoerd worden en, vertelt ze, „ik kon geeneens mijn eigen tanden poetsen. Mijn man en ik bespraken het doel van het leven en de dood en we baden dat we alles wat de Heer ons wilde laten ondergaan zouden kunnen aanvaarden. We hadden het gevoel dat alles goed zou komen.” Kracht puttend uit elkaar, werden deze jonge ouders beproefd en „gewillig (bevonden) zich aan alles te onderwerpen, wat de Here geschikt acht (hun) op te leggen, evenals een kind zich aan zijn vader onderwerpt.” (Mosiah 3:19.)

Op 20 december werd Nedra Redd per vliegtuig naar het ziekenhuis in Edmonton gebracht, waar verdere onderzoeken plaatsvonden. Na twee lange, angstige dagen, bevestigden de artsen dat de oorzaak van alle ellende waarschijnlijk niet multiple sclerose was, maar een zeer diep-gelegen, ernstige hersentumor onderin de schedel, die wellicht inoperabel zou blijken te zijn. Lichamelijk was zuster Redd zo verzwakt, dat een operatie zeer riskant werd geacht, maar de artsen

„Ik geloof dat als we de moeilijke perioden leren zien als iets dat voorbijgaat, dat het leven dan heerlijk kan zijn en we niet teleurgesteld of verbitterd zullen worden.”

wezen erop dat als het gezwel niet verwijderd werd, zij niet meer dan enkele weken te leven had. De tumor vormde een ernstige belemmering voor haar ademhaling en zou de reeds snel minder wordende luchtstroom binnenkort helemaal afsnijden. Het was een schijnbaar wanhopige situatie. Een van de doktoren bood zijn raad aan en zei dat als zij een operatie wilden riskeren, zij toch zeker tot na de kerst ermee wilde wachten. Zuster Redd sprak echter haar reserve aan kracht aan – een reserve die grotendeels was opgebouwd door de zegen die zij van hun goede vriend de algemene autoriteit had ontvangen. Het jonge echtpaar nam een moedig besluit. „De operatie werd voor de vierentwintigste vastgesteld,” vertelt ze. „We hadden ook het gevoel dat onze Hemelse Vader onze gebeden begon te verhoren. Zondagavond kwam mijn neef, die onze ringpresident was, mij een zegen geven. Hij vertelde me later, dat hij onder het geven van de zegen de kracht letterlijk uit hem weg voelde vloeien.” Wederom werd de macht van het priesterschap voor haar geactiveerd.

Na de operatie waakten ongeruste familieleden en vrienden de hele nacht. Het begon te glore; het was eerste kerstdag. De tumor was verwijderd. Het was heel stil in die ziekenhuiskamer terwijl de seconden voorbijtikten. Of de patiënt 't zou halen was nog onbeslist. „Het bijkomen was een heel bijzondere ervaring,” vertelt zuster Redd. Het was in deze onzekere periode op kerstochtend, waarin zij tussen leven en dood zweefde, dat deze trouwe zuster de gaven van het leven terugkreeg. Zij keerden één voor één terug, met voldoende tijd ertussen om ze stuk voor stuk te proeven en te koesteren.

„Het is zo vertroostend te weten dat er niets is wat de Heer niet voor je kan en wil doen als het voor je welzijn is.”

Wat een gaven! Zo mooi! Zo kostbaar!

„Het is goed gegaan! Ik ben niet in de operatie gebleven! Ik leef!” waren haar eerste reacties. „Alles was echter donker en ik kon niets horen. Ik probeerde te spreken, maar dat lukte me niet. Ik dacht: ik kan niet zien. Ik kan niet horen. Ik kan niet spreken. Maar ik leef. Ik herinner me de grote golf van dankbaarheid waardoor ik werd overspoeld voordat ik mijn bewustzijn weer verloor. Toen ik later beseftte dat ik weer bij kennis was, en dat er een grijze waas om mij heen was, dacht ik: ik ben niet helemaal blind. Ik kan een beetje licht zien. Ik weet nog dat ik bad en tegen mijn Hemelse Vader zei: ‚Dank U, Vader. Ik leef en ik ben ’t licht uit m’n ogen niet helemaal kwijt.’ Ik had niet in het volslagen donker kunnen leven. Dus sprak ik weer mijn dankbaarheid uit. Daarna kwam ik tot de ontdekking dat ik Phils gezicht kon zien. Mijn man sprak tegen me, maar ik hoorde hem niet. Ik kon hem echter wel zien,“ vertelt ze met een stem waaruit haar emotie bleek. „Ik was zo dankbaar dat ik zijn gezicht kon onderscheiden.

Het duurde niet lang voordat ik tot het besef kwam dat ik kon horen wat hij tegen me zei, dus bad ik weer en sprak mijn dank uit voor het feit dat ik kon zien en horen. Ik dacht: spreken kan ik niet, maar het is al voldoende; ik kan zien en horen.”

Terugdenkend aan haar oneindige dankbaarheid voor deze kostbare gaven op die ochtend van eerste kerstdag, laat zuster Redd ons delen in de verrukking van haar laatste schat: „De dokter stond bij mijn bed. Ik had een poging gedaan om te spreken en ik hoorde hem vragen aan mijn man: ‚Kan ze spreken?’ Phil schudde even van nee. ‚Daar was ik al

bang voor,’ zei de dokter. ‚We hebben een behoorlijk percentage van haar stembanden op moeten offeren om bij de tumor te kunnen komen. Ik vreesde wel dat haar spraakvermogen zou worden aangetast.’

Met een blijde toon in haar heldere, volle stem, geeft zuster Redd haar gedachten van dat moment weer: „O, is ’t dat. Ik kan niet spreken. Maar ik kan wel horen en zien.’ Ik was een en al vreugde en dankbaarheid. Toen legde de dokter zijn vinger over het uiteinde van de buis in mijn keel – er was een luchtpijpsnede gedaan – en zei: ‚Probeer ’t nu eens.’ Ik kon klanken voortbrengen! Ik wist dat ik niet stom was. O, wat een heerlijk gevoel. Wij wisten dat de Heer ons had gezegend.

Het was de ochtend van eerste kerstdag. Phil was deze hele nacht, waarin ik hem zo nodig had gehad, bij me gebleven. Met een ziel die overliep van dankbaarheid, vroeg ik hem naar huis te gaan om bij de kinderen te zijn. Het was een heerlijk kerstfeest.”

Vanuit de geweldige reserve aan geloof en moed, die is uitgekeerd uit perioden van beproeving en lijden, verheugen broeder en zuster Redd zich. „Het is zo vertroostend te weten dat er niets is wat de Heer niet voor je kan of wil doen als het voor je welzijn is.” Ze zijn tot de volgende ontdekking gekomen: „De Heer bevindt zich niet alleen in de eeuwige, glorierijke dingen, maar ook in de alledaagse dingen. Het is als de vergelijking tussen het beroemde koor uit de Messias van Händel en rustige achtergrondmuziek. Hij is in beide, en dat te weten zorgt voor een voortdurend besef van ‚lang-en-gelukkig-tijden’ door het hele leven heen.” □

GELOOF IN DE HEER JESUS CHRISTUS

Ouderling Gene R. Cook
van het Eerste Quorum der Zeventig

Lang geleden heeft er eens iemand gezegd, dat wanneer grote dingen plaatsvinden, er drie soorten mensen blijken te zijn: ten eerste, die aan wie het hele gebeuren voorbijgaat; ten tweede, die welke beseft dat er iets gebeurt, maar niet weet wat; en ten derde, die achter de schermen welke 't allemaal laat gebeuren.

Hoe laat iemand de dingen gebeuren? Hoe kan iemand doelmatig zijn als jonge man of vrouw, als vader of moeder, of als leider of leidster in de kerk? Hoe kunnen we het nodige tot stand brengen op school, in het leven? Ik dacht dat het geheim opgesloten lag in de wijze waarop de Heer iets tot stand brengt. Wij kunnen van alles laten gebeuren door geloof in de Heer Jezus Christus.

Sommigen maken zich zorgen over hun schoolwerk en slagen er niet in die resultaten te bereiken die zij zich zouden wensen. Kan geloof in de Heer de weg aangeven? Anderen zijn bezorgd over arbeidsgelegenheid. Kan geloof in de Heer de weg aangeven? Nog anderen maken zich zorgen over het huwelijk. Zal ik ooit trouwen? En zo ja, met wie en wanneer? Sommigen onder u zijn veront- rust over het grootbrengen van de kin- deren, over ziekte en dood, over persoon- lijkheidsproblemen en persoonlijke voor- uitgang. Nogmaals, kan geloof in de Heer de oplossing brengen?

Sommige mensen proberen deze moeilijke vragen helemaal alleen op te

Naar een schilderij van Harry Anderson

lossen en hopen er maar het beste van, maar het eindigt ermee dat ze toch nog verkeerde keuzen doen. Tegen die mensen zou de Heer inderdaad kunnen zeggen: „Hoelang gaat u de verzenen tegen de prikkels slaan? Hoelang zult u uw eigen weg vervolgen?”

Trouwe heiligen der laatste dagen zullen willen weten hoe zij hun geloof kunnen gebruiken om alles voor hun welzijn te doen samenwerken (zie Leer en Verbonden 90:24), om te handelen en niet te worden behandeld (zie 2 Nephi 2:13–14, 16, 26–27), en om een rechtvaardig overwicht te hebben op zichzelf, op anderen en op omstandigheden (zie 3 Nephi 7:17–18).

Wat is geloof eigenlijk? De profeet Joseph Smith zei:

„Zonder het beginsel geloof zouden de werelden nooit zijn gevormd, noch zou de mens uit het stof zijn geschapen. Het is het beginsel waardoor Jehova werkt, en waardoor Hij op alle dingen – zowel tijdelijk als eeuwig – macht uitoefent. Neemt God dit beginsel of deze eigenschap – want het is een eigenschap – af, en Hij zou ophouden te bestaan . . .

Geloof nu is het eerste grote beginsel dat macht, heerschappij en gezag heeft over alle dingen. Hierdoor bestaan zij, hierdoor worden zij in stand gehouden, hierdoor worden zij veranderd, of hierdoor blijven zij hetzelfde, zoals God het beslist. Zonder het geloof is er geen macht, en zonder macht zouden schepping en bestaan niet mogelijk zijn.” (Lectures on Faith, eerste lezing, alinea 13–15, 24.)

De eenvoudigste definitie van geloof die ik ken luidt: „Geloof is macht.” Hoe oefent men zijn geloof uit om de problemen van het leven het hoofd te bieden? Hoe leert men die macht aanwenden om

zichzelf en anderen te zegenen? Sta mij toe u zes duidelijke suggesties aan de hand te doen.

1. Heb geloof

Wat hou ik toch van de volgende eenvoudige maar heilige woorden die door Nephi werden gesproken: „En ik, Nephi, was nog zeer jong, . . . (en) riep . . . de Here aan. En ziet, Hij kwam tot mij en verzachtte mijn hart, zodat ik al de woorden geloofde, die mijn vader had gesproken, en niet tegen hem opstond, zoals mijn broeders hadden gedaan.” (1 Nephi 2:16; cursivering toegevoegd.)

Geloof u? Kunt u de woorden van uw ouders en leiders geloven wanneer er weinig of geen tastbaar bewijs bestaat? Bedenk dat ongeloof fataal is voor geloof.

Het moet wel een goed zaad zijn, of een goed woord, want het begint mijn ziel te verruimen; ja, het begint mijn verstand te verlichten, ja, het begint mij aangenaam te stemmen.

(Alma 32:28.)

Dit leren we uit het voorbeeld van de ongelovige Laman en Lemuël.

„En Laman werd boos op mij en ook op mijn vader; evenzo Lemuël, *want hij luisterde naar de woorden van Laman.*” (1 Nephi 3:28; cursivering toegevoegd.)

Sommige mensen zijn in de war gebracht of misleid en volgen vreemde stemmen, zoals die van Lemuël. Zij geloven in onwaardige zaken of mensen, of ze kleven valse beginselen aan. Later leerde Nephi zijn broers hoe men de meeste communicatie met God heeft:

„Hij heeft met zachte inspraak tot u gesproken, doch gij waart gevoelloos geworden, zodat gij Zijn woorden niet hebt kunnen voelen.” (1 Nephi 17:45.)

Hoeveel bewijs heeft u nodig alvorens te kunnen handelen in geloof? Kunt u de geïnspireerde woorden van anderen geloven of alleen uw eigen ervaring? Geloof kan niet worden gebaseerd op fysiek bewijs. U moet eerst uw geloof uitoefenen en de tekenen zullen volgen. U zult geestelijke bewijzen ontvangen naargelang u al gelovende leeft en handelt.

2. Verbind uzelf

Zorg voor een algehele verbintenis en zelfdiscipline. Het is voor veel mensen moeilijker om zich werkelijk ergens toe te verbinden, dan om na te leven wat die verbintenis vergt. Zulke mensen staan misschien toe dat het leven bepaalt wat er met hen gebeurt. Zij schijnen afhankelijk

te zijn van „allerlei wind van leer” (zie Efeziërs 4:14) en elke stemming van de wereld. Zij dwalen rond in de wereld met slechts een vaag idee van hetgeen ze van het leven verwachten.

Anderen bepalen zelf wat ze willen, zetten zich ertoe om dat ook inderdaad te verkrijgen en oefenen, in rechtvaardigheid, hun geloof uit tot zij hun doel hebben bereikt. Zij houden steeds hun geestelijke prioriteiten voor ogen totdat hun rechtvaardige verlangens vervuld zijn. En weer wordt ik getroffen door Nephi's heilige voornemens en de discipline die hij zichzelf oplegt. Hij zei:

„Zowaar als de Here leeft en wij leven, zullen wij niet naar onze vader in de wildernis terugkeren, *totdat* wij hebben volbracht, wat de Here ons heeft bevolen.” (1 Nephi 3:15; cursivering toegevoegd.)

Geloof in de Heer Jezus Christus schraagt ons volkomen. De mens kan dingen teweegbrengen door zichzelf te disciplineren en alles te doen wat er van hem wordt gevergd. Laat uw toezeggingen jegens God en de mensen u heilig zijn en kom ze na. Wees volkomen toegewijd en u zult de Heer geopenbaard zien te uwen behoeve.

Laat mij u vertellen van een jongeman die ik als zendingspresident heb meegeemaakt. Hij was een uitermate gelovige zending uit Uruguay. Toen ik er kwam was hij al een kleine vier maanden in het zendingsgebied, en het viel mij op, dat waar hij ook werkte, er mensen werden gedoopt. Aanvankelijk dacht ik dat het aan zijn senior-collega lag, want hij leek me te jong, te nieuw om de oorzaak te zijn – maar dat was mijn denkfout. Hij wist hoe hij de dingen moest laten gebeuren.

Hij werd als senior-collega geroepen,

en als districtsleider. Ik stuurde hem naar een stad die de reputatie had verworven 'moelijk' te zijn, een stad waar de zendingen geen succes behaalden. Er was daar al haast een jaar lang niemand gedoopt – helemaal niemand! De leden waren ontmoedigd. De vergaderingen van de gemeente werden door niet meer dan tien à twaalf leden bijgewoond. Ik bracht hem op de hoogte van zijn overplaatsing en vertelde er verder niets bij. Drie weken later begonnen hij en zijn collega te dopen. Hij was zo'n tien weken daar werkzaam. Al zijn districten begonnen te dopen.

Het is heerlijk een zending te hebben die resultaat heeft, maar als hij in staat is anderen te leren resultaat te hebben, dan is zijn leiding vele levens tot zegen.

Deze zending was niet bepaald breedspakig in zijn weekrapporten. Gewoonlijk schreef hij: „Geachte president Cook, ik hou veel van u. Alles gaat hier prima. Hartelijke groeten,” of „President Cook, de Heer zegent ons geweldig. Ik hou van dit werk. Uw broeder.”

Later werd hij als zoneleider geroepen en kreeg hij toezicht over het hele noorden van het zendingsgebied, dat de nodige plaatsen omvatten die een hele uitdaging vormden. Zijn nieuwe opdracht was de zendingen daar te leren wat hij deed. Hij diende er twee of drie maanden en weer werden er veel mensen gedoopt. Hij zorgde letterlijk voor een hele andere geest in die zone, bij zowel de leden met leidende functies als bij de zendingen. Samen brachten zij een geestelijk wonder tot stand.

Toen kreeg ik te maken met een geestelijke strijd, want ik had een onrustig gevoel over hem. Ik had de indruk dat ik hem naar Paraguay moest sturen, waar het zendingswerk op dat moment slecht

vorderde. Gemiddeld hadden we in het hele land niet meer dan 20 à 25 dopelingen in de maand. Ik worstelde met het probleem en dacht bij mijzelf: *Hij heeft zich hier uitstekend bewezen, maar als ik hem in die situatie breng, zal hij misschien even ontmoedigd worden als al die anderen.* Hij zal er misschien moeite mee hebben om daar zijn geloof op peil te houden. Ik moest met mijn geloof worstelen om mezelf ervan te overtuigen dat hij echt moest gaan, maar ik gaf gehoor aan de influisteringen.

Ik stuurde hem een telegram dat hij als zoneleider werd overgeplaatst naar Asuncion in Paraguay en dat hij de volgende dag al moest vertrekken. Op doorreis door Montevideo kwam hij me niet eens opzoeken. Hij was bescheiden en het maakte hem altijd een beetje verlegen om „de president” te spreken.

Hij vertrok uit het zendelingenhuis, maar liet een brief voor mij achter, de eerste die ik ooit van hem had gekregen. De inhoud kwam hierop neer: „Geachte president Cook, ik heb vandaag uw telegram ontvangen met de opdracht naar Paraguay te gaan en ik vind dat u een paar dingen behoort te weten: (1) Er valt niet de dopen in Paraguay. Minstens tien à vijftien ouderlingen hebben me verteld van hun ervaringen daar. (2) De leden geven ons helemaal geen steun. (3) Het zedelijk peil onder de niet-leden is niet zo best. (4) Er zijn veel mensen die samenwonen. (5), (6), (7), (8) . . .” En hij noemde een twaalftal van de meest negatieve dingen op die ik ooit heb gehoord.

Ik dacht: *O, lieve hemel, hij is al bewerkt door ongelovigen.*

Aan het eind van de opsomming zei hij echter: „Ik wil u alleen maar laten weten, president, dat ik hier helemaal niet van

*En ziet, is uw kennis nu volmaakt? Ja, hierin is uw kennis volmaakt, en uw geloof is niet werkzaam; en dit, omdat gij wéét; want gij weet, dat het woord uw ziel heeft doen zwellen, en ook dat het is ontsprochen, dat uw verstand verlicht begint te worden en uw gedachtenkring zich begint te veruimen.
(Alma 32:34.)*

overtuigd ben." Over geloof gesproken! Vervolgens deed hij de volgende belofte, na uitdrukking te hebben gegeven aan zijn geloof: „President Cook, ik wil u laten weten, dat we op eerste kerstdag (de brief was gedateerd 1 december) 25 mensen gaan dopen.”

Toen ik dat las, bad ik voor hem en dacht: *De Heer zegene je, broeder. Je hebt een groot geloof en de Heer zal je kracht geven. Je kent het land helemaal niet. Je bent er nooit geweest. Je weet niet waar je terecht komt. Je kent noch je collega, noch de leiders, noch de leden. Alles is je onbekend, en toch ben je er, in alle geloof, van overtuigd dat je over 25 dagen 25 mensen zult dopen.*

Wel, deze jongeman was een en al geloof en een voorbeeld van een geweldige Latijns-Amerikaanse leider. Op 25 december doopten hij en zijn collega 18 mensen. Ze hadden de 25 niet bereikt, maar 18 was zo'n beetje het aantal dat in 't gehele land in een normale maand werd gedoopt. Het was een hele belevenis om twee weken daarna deel te nemen aan een doopdienst waar hij en zijn collega nog elf mensen doopten. Er waren die dag zo'n dertig dopelingen in zijn district. Ziet u hoe één rechtvaardige man een volkomen verandering in een bepaalde situatie teweeg kan brengen? Hij geloofde, hij verbond zich ertoe, en hij en de Heer deden 't.

Ook u kunt de dingen letterlijk laten samenwerken voor uw eigen welzijn en dat van anderen, mits uw geloof in de Heer groot is.

„Alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.” (Marcus 9:23.)

Verbind uzelf van tevoren tot hetgeen u in rechtvaardigheid verlangt. De rechtvaardige uitoefening van uw geloof zal het teweegbrengen.

3. Lever uw aandeel

Doe alles wat in uw vermogen ligt om uw aandeel te leveren. De mensen gaan weifelen en verwachten van de Heer meer dan zijn aandeel. Uit alle Schriftuur blijkt duidelijk, dat tenzij de mens alles doet wat in zijn vermogen is, de arm des Heren niet te zijnen behoeve zal worden geopenbaard.

Nadat iemand werkelijk offers heeft gebracht en al het mogelijke heeft gedaan, zal God komen om hem in het uur zijner nood te redden. Zoals Jakobus ons heeft geleerd, „(werd) dit geloof pas volkomen . . . uit de werken.” (Jakobus 2:22.)

De mens moet niet alleen de prijs betalen die de Heer vergt, maar ook uitvorsen welk betaalmiddel Hij verlangt. Het offer dat de Heer meestal wil is dat van onze zonden. Hij wil dat wij die aan Hem offeren ten einde het gebroken hart en de verslagen geest te verkrijgen die Hij van alle mensen vergt.

Doe alles wat in uw vermogen ligt om uw aandeel te leveren.

4. Bid

Bid alsof alles van de Heer afhangt. Zal de Heer het offer van zijn dienstknechten niet honoreren als zij dat van Hem

vragen? Soms belanden mensen op dit punt en komen er dan niet daadwerkelijk toe om de Heer te vragen om de gave van geloof of om macht in het priesterschap. De Heer leerde ons: „Bid, en gij zult ontvangen; klop, en u zal worden open-gedaan.” (Leer en Verbonden 4:7.)

Het initiatief moet van de mens uitgaan. De Heer heeft gezegd: „. . . Dat het hun zou worden toegestaan volgens hun geloof in hun gebeden.” (Leer en Verbonden 10:47.)

Wanneer de mens groot geloof uitoeffent onder het bidden en naar behoefte vast, zal zijn liefhebbende, alwetende Vader hem voorzien van hetgeen hij in rechtvaardigheid verlangt. Bid met de overtuiging dat uw rechtvaardige wensen vervuld zullen worden, en zij zullen u, op het moment dat het de Heer goeddunkt, worden gegeven.

5. Verwacht dat uw geloof zal worden beproefd

Bereid u voor op een doorlopend en intensief beproefd worden van uw geloof. Beproeving loutert het geloof. „Want na vele beproevingen komen de zegeningen,” heeft de Heer gezegd. (Leer en Verbonden 58:4.)

De Heer zal nooit iemand verleiden, maar hem wel beproeven. Deze aardse leerschool bestaat uit beproevingen en problemen. Het leven gaat, figuurlijk gesproken, steeds tegen de stroom in, bergopwaarts. We zouden ons weleens uit de sterke stroom willen verwijderen om een poosje te kunnen rusten, maar we

moeten doorgaan. Sommige mensen bevinden zich op een plateau en moeten nodig weer op weg. Anderen bidden niet vurig genoeg en aanvaarden hun beproevingen niet in de juiste geest.

De uitdagingen en moeilijkheden die velen van ons 't hoofd bieden zijn juist datgene waardoor wij gelouterde en godvruchtige mensen worden. De Heer zal u beproeven in iedere eigenschap die de mens bezit en in alle fasen van ontwikkeling in uw leven. Hij zal u keer op keer beproeven, totdat u weet dat u Hem, wat het ook moge kosten, altijd zult dienen.

De woorden van Mormon zijn een hele troost: „Ik zou de wereld willen tonen, dat geloof datgene is, wat men hoopt en niet ziet; betwist het echter niet, omdat gij het niet ziet, want gij verkrijgt geen getuigenis dan na de beproeving van uw geloof.” (Ether 12:6.)

6. Verwacht dat de Heer iets zal doen

Verwacht dat de Heer zal handelen volgens zijn goddelijke wil en uw geloof. Zijn arm zal geopenbaard worden. Hij zal voor zijn heiligen zorgen. Hij wil dat anderen door uw voorbeeld leren geloven.

Hij wil dat u dingen laat gebeuren. Hij wil dat u steunt op zijn almachtige arm en put uit de macht die in u is, ten einde de dingen op zijn manier te doen. Hij wil dat u niet al te zeer in beslag wordt genomen door wereldse, tijdelijke, oppervlakkige of ondergeschikte zaken. Deze moeten wel

worden afgehandeld, maar ook zij moeten geestelijk worden benaderd.

Wanneer u voor iets bidt dat niet gebeurt zoals u zou willen, moet u niet ophouden erin te geloven. Op de wijze en op het tijdstip van de Heer zullen alle rechtvaardige gebeden worden verhoord, maar zijn wijze en zijn tijdstip wijken misschien af van de onze. Soms, wanneer een gebed schijnbaar niet wordt verhoord, komt dat doordat het verhoord wordt op een veel grootsere manier dan wij in de gaten hebben. Bij zulke beproevingen moeten wij ons geloof verdubbelen opdat we het niet verliezen.

Zorg er vooral voor alles wat de Heer u geeft met een dankbaar hart te ontvangen. Alma zei: „Ik geloof . . . dat er sommigen onder u zijn, die zich zouden vernederen, in welke omstandigheden zij zich ook mochten bevinden.” (Alma 32:25.)

Hetzelfde kan worden gezegd van hen die een dankbaar hart hebben: er zijn er onder u die een dankbaar hart zouden hebben, in welke omstandigheden zij zich ook mochten bevinden.

Weet u nog hoe de hartekreet van Job luidde nadat hij alles wat hij bezeten had kwijt was geraakt? Hij zei: „De Here heeft gegeven, de Here heeft genomen, de naam des Heren zij geloofd.” (Job 1:21.)

Wees onderworpen, nederig en geduldig, en de Heer zal u datgene bezorgen wat voor uw bestwil is.

Ik wil u vervolgens deelgenoot maken van een laatste, zeer persoonlijke, ervaring met geloof, die deze zes punten illustreert.

Op 29 juli 1977 hadden zuster Cook en ik net een bezoek aan het zendingsgebied Santa Cruz Bolivia afgerond en bevonden ons op de luchthaven Cochabamba waar we een oponthoud van zo'n

*Doch indien gij het woord wilt aankweken, ja, met uw geloof en met grote naarstigheid en met geduld de boom wilt aankweken als hij begint te groeien, en naar de vruchten er van uitzien, zal hij wortel schieten en ziet, het zal een boom zijn, die reikt tot in het eeuwige leven.
(Alma 32:41.)*

vijf uur hadden. Ik herinner me dat we erg moe waren, daar we de nacht daarvoor weinig hadden geslapen. We waren dus heel blij enkele uurtjes te kunnen rusten in het vliegtuig. Net toen ik op 't punt stond in slaap te vallen, kreeg ik heel duidelijk het gevoel de nodige ideeën op te moeten schrijven. Mijn verlangen naar slaap was groot, maar de influisteringen van de Geest wonnen het toch. Ik zette mij aan het werk en schreef haast drie uur lang, waarbij ik een aantal problemen op het vlak van de organisatie oploste waar ik al enkele jaren mee worstelde. Ik was mij die dag bewust van een geweldige uitbarsting van de Geest en ik voelde me heel opgewonden bij het neerschrijven van iedere geïnspireerde gedachte. Het was een ervaring die welhaast de gehele periode van het oponthoud in beslag nam.

We vlogen naar de Boliviaanse hoofdstad, La Paz, waar we werden opgewacht door president en zuster Chase Allred, die ons in hun auto naar het zendingskantoor reden. Daar aangekomen lieten we onze bagage en mijn akentas in de auto en deden hem op slot.

Bij het betreden van zijn kantoor, werd de zendingspresident gelijk geconfronteerd met het moeilijke geval van een zuster met een stervende man. Terwijl president Allred en ik ons om haar bekommerden, ging mijn vrouw alvast met zuster Cook mee naar het zendelingenhuis.

Toen de president en ik bij de auto terugkwamen, zag ik onmiddellijk dat onze bagage verdwenen was, maar ik nam aan dat zuster Cook deze had meegenomen. Tijdens onze rit naar het zendelingenhuis viel mij een beschadiging aan de auto op en ik begon te vrezen dat onze bezittingen gestolen waren. Bij

aankomst in het zendelingenhuis werd mijn vermoeden bevestigd. Het verlies van een aardig bedrag aan geld en van al onze kleding vormde een onmiddellijk doch slechts tijdelijk probleem. Het meest ontmoedigende van alles was dat in mijn aktentas mijn standaardwerken zaten, alsmede al de geïnspireerde ideeën die ik vlak daarvoor in Cochabamba had ontvingen. Het overstelpende gevoel van verslagenheid, boosheid en onvermogen om de situatie te verhelpen dreigde me te verpletteren.

Mijn vrouw en ik gingen samen op de knieën. We baden ook met de andere aanwezigen. Wij probeerden de maaltijd eer aan te doen, maar het lukte niet. Wie kon zich bij benadering voorstellen wat dit verlies voor mij betekende? Deze standaardwerken had ik als jongeman van mijn ouders gekregen. Mijn moeder had voorin het ene boek een opdracht geschreven, en mijn vader – die overleden is – voorin het andere. Ik had letterlijk duizenden uren besteed aan 't onderstrepen en noteren van verwijzingen in de enige tastbare aardse bezittingen die ik ooit als echt waardevol had beschouwd. Ik had mijn vrouw vaak gezegd, dat als er thuis ooit brand zou uitbreken, zij eerst de kinderen in veiligheid moest brengen, en dan, als het kon, mijn standaardwerken moest pakken en zich verder nergens om hoefde te bekommeren.

De president en ik hadden veel te bespreken daar we slechts die ene avond bij elkaar zouden zijn. Ik was echter sterk onder de indruk dat we al het mogelijke moesten doen om mijn boeken terug te krijgen. Na het avondeten gingen we weer allemaal op onze knieën. We besloten te gaan zoeken in de onmiddellijke omgeving van het zendingskantoor en in een nabijgelegen veld, in de hoop dat de dief

de dingen die hij kon verkopen had meegenomen en zich van de Engelse boeken had ontdaan.

In ons gebed smeekten we dat de Schriften zouden worden terugbezorgd, dat degene die ze had weggenomen zich bewust zou worden van zijn onrechtvaardige daad en zich zou bekeren, en dat het terugbrengen van de boeken het middel zou zijn om iemand tot de ware kerk te voeren.

Met z'n tien staptten we – warm ingepakt en voorzien van zaklantaarns – in de wagen en reden naar het zendingskantoor, dat in het centrum van de stad ligt. We doorzochten de onbebouwde terreinen aan de overkant van de straat en de straten en steegjes in de omgeving. We spraken met bewakers en iedereen die we maar vinden konden, en putten alle mogelijkheden uit. Niemand had iets gezien of gehoord. In een neerslachtige stemming gingen we terug naar huis, niet in staat om meer te doen dan te bidden en af te wachten.

President Allred en ik werkten door tot 's avonds laat om al onze zaken af te handelen en de volgende dag vlogen mijn vrouw en ik terug naar Quito in Ecuador, waar we op dat moment woonden.

In de loop van de volgende weken doorzochten de zendelingen de onbebouwde terreinen opnieuw. Ze keken onder heggen en in vuilnisbakken, ze zochten in een nabijgelegen park, ze brachten een aanplakbiljet aan op een muur vlakbij de plaats waar de boeken gestolen waren, met het verzoek ze terug te bezorgen, waarna zij goed uitkeken of de boeken niet ergens in de buurt onverwachts op zouden duiken. Uit wanhoop en als laatste poging om werkelijk alles te doen wat binnen hun vermogen lag, besloten de zendelingen een adver-

tentie in twee dagbladen te plaatsen, waarin ze de boeken omschreven en een beloning uitloofden voor de teruggave ervan.

Terug in Quito kreeg ik te maken met een hele zware persoonlijke strijd. Na drie weken thuis had ik nog helemaal niet in de Schriften gestudeerd. Ik had 't wel vaak geprobeerd, maar bij ieder vers kon ik mij slechts enkele van de vele verwijzingen die ik in de loop van twintig jaar had opgetekend herinneren. Ik was ontmoedigd en het ontbrak mij ten enemale aan het verlangen om te lezen. Ik bad herhaaldelijk tot mijn Hemelse Vader en wees Hem erop dat ik mijn Schriften nooit getracht had te gebruiken voor iets anders dan het verheerlijken van zijn naam en voor het onderwijzen van anderen in de waarheden die Hij me had geleerd. Ik smeekte Hem datgene te doen wat gedaan moest worden opdat ik ze weer terug zou krijgen. Mijn vrouw en onze jonge kinderen baden constant om diezelfde zegen. Na twee of drie weken luidde hun gebed nog iedere dag: „Hemelse Vader, zorgt U er alstublieft voor dat papa zijn boeken terugkrijgt.”

Na een week of drie kwam er een sterke geestelijke indruk bij me op: „Broeder Cook, hoelang bent u van plan om door te gaan zonder te lezen en te studeren?” Het leek me een beproeving te zijn en iets te maken te hebben met de „prijs” van de zegen die ik verlangde. De woorden brandden in mijn gedachten en ik besloot dat ik ootmoedig en onderworpen genoeg moest zijn om helemaal opnieuw te beginnen. Met de toestemming van mijn vrouw om haar Schriften te gebruiken, begon ik weer bij Genesis met onderstrepen en het noteren van verwijzingen.

Op 18 augustus legde een vriend van

mij, broeder Eb Davis, die vanuit Bolivia naar Ecuador was gekomen, mijn standaardwerken op mijn bureau, samen met een bruine map, waarin zich de notities bevonden die ik op Cochabamba had zitten schrijven en een aantal pasberekende zendingsbegrotingen, die eveneens gestolen waren. Hij vertelde dat alleen deze dingen waren teruggevonden, dat de zendingspresident in La Paz ze had overhandigd toen hij op het punt stond in het vliegtuig te stappen en dat hij geen idee had hoe het allemaal in zijn werk was gegaan. Wanneer ik over een paar dagen in La Paz zou komen voor een rondgang door het zendingsgebied, zou ik alles te horen krijgen.

Er zijn geen woorden om mijn vreugde op dat moment, en ook later die dag, te beschrijven. Het idee dat mijn Hemelse Vader in staat was om op de een of andere wonderbaarlijke wijze die boeken uit de handen van de dieven te lichten in een stad als La Paz en ze volkomen gaaf terug te geven, zonder dat er maar één bladzijde ontbrak, gescheurd of zelfs maar vuil geworden was, gaat mijn begrip nog steeds te boven. Wat werd het geloof van ons gezin en van vele Boliviaanse zendelingen beloofd! Diezelfde dag beloofde ik mijn Vader dat ik mijn Schriften en mijn tijd beter zou gebruiken als instrumenten in zijn handen voor het onderwijzen van het evangelie.

Op zondag 21 augustus vloog ik via Guayaquil in Ecuador naar La Paz, waar ik de volgende dag aankwam. Ik kreeg gelijk het volgende verhaal te horen:

Een vrouw die op een van de honderden markten van La Paz liep, zag hoe een beschonken man met een zwart boek stond te zwaaien en kreeg sterk de indruk dat er iets heiligs werd ontwijfd. Ze ging naar de man toe en vroeg wat hij daar

had. Hij wist 't niet, maar liet haar het boek zien. Ze vroeg of hij nog wat had. Hij haalde nog een zwart boek tevoorschijn, waarop ze vroeg of er misschien nog meer was. Er verscheen een map vol papieren die de man van plan was te verbranden. Toen de vrouw liet weten dat zij deze dingen wel van hem wilde kopen, had hij daar wel oren naar, en zij maakten de koop af op 50 pesos, ofwel ongeveer \$ 2,50. Toen de koop eenmaal gesloten was, stond de vrouw verbaasd over hetgeen zij had gedaan. Het ging om Engelse boeken en papieren. Zij kon helemaal geen Engels spreken, lezen of begrijpen en het interesseerde haar totaal niet om Engelse boeken te hebben. Het was alsof een van ons haast tien procent van ons maandelijks inkomen had besteed aan een aantal boeken in een taal die we niet kennen. De vrouw begon gelijk te zoeken naar de kerk die voorin een van de boeken werd genoemd. Na contact te hebben opgenomen met een aantal andere kerken, belandde zij tenslotte, daarheen geleid door de hand des Heren, op het zendingskantoor in La Paz. Ze had niets vernomen van de uitgelofde beloning, noch van de advertentie, die diezelfde dag in de krant moest staan. Zij vroeg helemaal niet om geld, zelfs niet om een vergoeding van de 50 pesos die zij had betaald. Opgetogen namen de zendelingen de boeken in ontvangst en stonden erop haar de beloning toch te overhandigen. De vrouw vertelde dat zij aangesloten was bij een pinksterbeweging, maar luisterde zeer aandachtig toen zij haar het herstelde evangelie uitlegden. Zij herinnerde zich iets over Joseph Smith te hebben gelezen in een blaadje dat zij een paar jaar daarvoor eens van de straat had opgeraapt. Toen de zendelingen haar de eerste les hadden gegeven, stond er in

hun rapport: „Zij is een ‚gouden contact‘.” Na de tweede les verbond zij zich tot de doop. Twee weken later, op zondag 11 september 1977, werden zuster Maria CLoefe Cardenas Terrazas en haar twaalfjarige zoon, Marco Fernando Miranda Cardenas door ouderling Douglas Reeder tot lid van de ware kerk van Jezus Christus gedoopt in de eerste gemeente te La Paz.

Wie kan beschrijven hoe volkomen moedeloos, verslagen en hulpeloos ik me voelde toen ik mijn boeken kwijtraakte? En wie kan beschrijven hoe groot mijn blijdschap was toen ik de macht des hemels op deze wonderbaarlijke manier geopenbaard zag? Onze Hemelse Vader hoort en verhoort wel degelijk de gebo-

*En wegens uw
naarstigheid en uw
geloof en geduld met het
woord bij het
aankweken, opdat het
wortel in u moge
schieten, zult gij er straks
de vrucht van
plukken... .
(Alma 32:42.)*

den van zijn zoons en dochters, mits zij hun geloof in de Heer Jezus Christus uitoefenen. De Heer heeft gezegd: „Voorwaar, Ik zeg u, wie tot deze berg zou zeggen, hef u op en werp u in de zee, en in zijn hart niet zou twijfelen, maar geloven, dat hetgeen hij zegt geschiedt, het zal hem geschieden.

Daarom zeg Ik u, al wat gij bidt en begeert, gelooft, dat hij het hebt ontvangen, en het zal geschieden.” (Marcus 11:23-24.)

Broeders en zusters, wij leven in een tijd van wonderen. Wij geloven in wonderen. De heiligen der laatste dagen mogen ook overeenkomstig hun geloof wonderen verwachten. Als lid van deze kerk, bent u gemachtigd om, op het terrein van de verantwoordelijkheden die u zijn gegeven, een voorname rol te spelen bij de opbouw van het koninkrijk Gods op aarde. Bid vurig. Streef er daadwerkelijk naar uw geloof te vergroten, en met die grote gave van God zult u geweldige dingen teweeg kunnen brengen, niet alleen in uw eigen leven, maar ook in dat van anderen.

Moge de Heer u zegenen, opdat die verantwoordelijkheid stevig op uw schouders moge rusten. Bedenk dat geloof in de Heer Jezus Christus ons volkomen schraagt. Zal de Heer de weg aangeven bij uw studie, bij uw werk, bij het huwelijk dat u hoopt te sluiten, bij de gang van zaken in uw gezin? Ja, dat zal Hij zeker. De Heer is een en al barmhartigheid, vergevensgezindheid, geduld en lankmoedigheid en verlangend om zijn schatkamer aan zegeningen te ontsluiten voor hen die vol geloof zijn. □

Geïllustreerd door Phyllis Luch

Geïllustreerd door Preston Heiselt

Iedere dag een appeltje

Richard M. Romney

Iedereen in het zendingsgebied wist wel hoe 't zat met Madame Dupont. Haar man, president Dupont, was de gemeentepresident van een van de kleinste gemeenten in heel Frankrijk. Hij had zich er jarenlang trouw voor ingespannen om een gemeente van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in zijn geboorteplaats te krijgen. Al die tijd, echter, had zijn vrouw hem tegengewerkt. Zij was niet te spreken over zijn „fobie” – zijn dwaasheid. Ze wilde niet naar zijn getuigenis luisteren. En ze wilde geen zendelingen over de vloer hebben – nee, zelfs niet op haar binnenplaats!

Op de dag dat ik als kersverse senior-collega in het stadje aankwam, vertelde mijn collega, broeder Granville, dat de vrouw van de gemeentepresident net weer op de been was na een kort ziekbed.

„Prima,” zei ik, „laten we haar een bloemetje brengen om haar verder beterschap te wensen. Misschien zal 't ertoe

bijdragen dat ze wat ontdooit.”

„Uit die opmerking blijkt wel dat je zuster Dupont niet kent,” antwoordde mijn collega. (Wij noemden haar „zuster” ondanks het feit dat ze geen lid was.) „Vermoedelijk krijgen we alleen een grauw.”

Ik kon me niet voorstellen dat iemand die ziek was geweest een bloemetje zou weigeren. Ik had ongelijk.

Ik hield het boeket vast terwijl broeder Granville schuchter aanklopte. „Als je dat niet wat harder doet, hoort ze je nooit,” zei ik, en roffelde gelijk heel kordaat op het houten hek. Een klein, grijs vrouwtje gluurde naar ons vanuit het raam. Ik klopte opnieuw aan en de voordeur ging open.

„Scheer je weg,” werd ons toegeroepen.

„Maar we hebben iets voor u,” antwoordde ik.

„Als het voor m'n man is, zet u 't maar bij het hek neer,” zei de vrouw.

„Kom mee,” fluisterde broeder Granville.

„Maar het is voor u,” probeerde ik weer, en trachtte me verstaanbaar te maken zonder te gillen.

Ze deed de deur open en stak de binnenplaats over.

„O, lieve help!” fluisterde broeder Granville en trok me aan mijn jasje.

Intussen was het kleine wijfje vlakbij.

„Wat zouden jullie nou voor mij kunnen hebben?” zei ze.

„Bloemen,” zei ik. „Bloemen om u beterschap . . .”

„Ik haat bloemen,” onderbrak ze. „Altijd al gedaan.”

„Maar, uh . . .”

„Ik heb een hekel aan bloemen – en ook aan zendingen. Schiet op, laat me met rust.”

„Maar er moet toch wel iets zijn waar u wèl van houdt,” antwoordde ik welhaast vertwijfeld.

„Jawel,” zei ze. „Ik hou van fruit. Vers fruit. Daar krijgen we hier nooit genoeg van. Bedankt dus voor de bloemen, maar ik wil ze echt niet hebben.”

Ze draaide zich om en liep terug naar het huis.

„Au revoir,” riep ik haar na. „Ayez une bonne journée!” – een prettige dag toegewenst! Het was nou niet het allerbeste Frans, maar ik wilde oprecht dat ze een fijne dag zou hebben.

„Broeder, je hebt ongelooflijk geboft,” zuchtte broeder Granville terwijl we ons omkeerden. „Toen broeder Stokeley en ik haar op een dag gewoon goeiendag zeiden, sloeg ze 't hek in ons gezicht dicht.”

Ik gaf hem het boeket.

„Laten we maar langs de deuren gaan” zei ik.

De dag daarop was voorbereidingsdag, en deden we onze boodschappen in de supermarkt vlak bij onze flat. Ineens zag ik de mand met appels.

„Hé, broeder Granville,” zei ik, „ik heb een idee.”

Ik pakte de mand en liep ermee naar de kassa. Visioenen van een maand lang appels bij iedere maaltijd moeten zich wel aan broeder Granville hebben opgedrongen.

„Zoveel appels krijgen we nooit op!” zei hij.

„Ze zijn ook niet voor ons. Ze zijn voor zuster Dupont.”

Hij was sprakeloos. Even althans.

„Broeder Romney, je bent de krankzinnigste collega die ik ooit heb meegemaakt!”

„Ik ben pas je tweede collega sinds het opleidingsinstituut.”

„Oké, maar je bent toch de krankzinnigste collega die ik ooit heb gehad.”

Onderdehand vroeg de man aan de kassa zich af waarom die twee Amerikanen stonden te debatteren over een mand appels, die ik nu bij de kassa neerzette, „*Nous prendrons toute la corbeille,*” zei ik.

„U neemt de hele mand,” zei de kassier me na (in 't Frans natuurlijk). „*Très bien, monsieur.*” En toen, in een poging vriendelijk te zijn: „*Vous devez beaucoup aimer des pommes.*” (U moet wel dol op appels zijn.)

„Ze zijn niet voor ons, ze zijn voor een kennis,” antwoordde ik.

„Voor een kennis.” De kassier deed zijn best om zijn verbazing niet te laten merken. „*Très bien monsieur.*”

„De hele mand!” kreunde broeder Granville. „En we hadden ons boodschappengeld aan yoghurt kunnen besteden!” Hij pakte de overige boodschappen op en we liepen de winkel uit.

We hebben inderdaad wat van de appels gegeten. We hebben zelfs een paar keer appelgebak gemaakt. Maar voor het overgrote deel gingen de appels naar Soeur (zuster) Dupont. We gaven ze nooit persoonlijk af. Iedere dag legden we er een, met een klein briefje, in haar brievenbus. Soms stond er heel eenvoudig, „*Ayez une bonne journée*” op. En ook wel „*Bon rétablissement!*” (Beterschap toegewenst.) Op zekere dag probeerde ik zelfs „*An apple a day keeps the doctor away*” (iedere dag een appeltje houdt de dokter buiten de deur) in 't Frans te zetten: „*Une pomme tous les jours vous protègera contre les maladies.*” Ik voelde wel dat de vertaling het niet zo goed deed als het origineel, maar hoe dan ook, onze gevoelens waren oprecht. Tegen het eind van de maand, toen de overgebleven

appels rimpelig begonnen te worden, lieten we onze dagelijkse boodschap in de brievenbus achter op een papiertje dat uitgeknipt was in de vorm van een appel.

En broeder Granville bleef maar zeggen dat ik helemaal gek was. En al die tijd hoorden we niets van zuster Dupont. President Dupont was in de kerk even hartelijk en vriendelijk als altijd, maar van hem kregen we evenmin iets te horen over de appels.

Op zekere dag waren we tussen de middag net een kommetje soep aan 't eten, toen er op de deur werd geklopt. Ik liep vanuit de keuken de gang in om open te doen. Ik kon m'n ogen niet geloven – en broeder Granville evenmin: daar stond zuster Dupont, met de meest recente appelboodschap in haar hand.

„Wat moet dat met al die appels?” vroeg ze. „Denken jullie soms dat ik Eva ben?”

„Ach zuster, wij wilden alleen maar onze belangstelling tonen,” antwoordde ik.

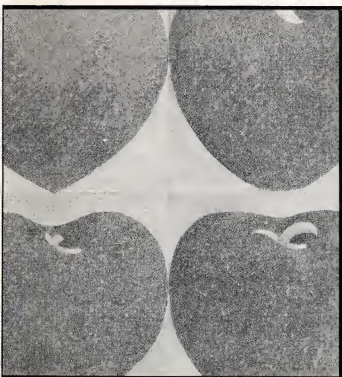
Zij speelde het klaar om „Dank u wel” te zeggen. En ze probeerde zelfs te glimlachen. „Maar, heus, voorlopig hoef ik geen appels meer te hebben.” Zij knoopte haar zwarte hoofddoek nog wat steviger vast, en ik wilde haar net binnenvragen, toen zij zich omkeerde om weer te vertrekken.

„O, tussen twee haakjes,” zei ze toen ze boven aan de trap stond, „mijn man zegt dat ik u voor zondagavond te eten moet vragen.”

„Eten?” hoorde ik broeder Granville ergens achter me hijgend uitbrengen. „Eten bij zuster Dupont?” Ik dacht dat hij flauw zou vallen, maar zodra de voordeur dicht was, lieten we kreten van blijdschap horen.

Zuster Dupont kon heerlijk koken.

Geen enkele keuken is te vergelijken met de Franse, en bij de mensen thuis smaakt alles nog lekkerder. Die eerste keer hebben we ons beperkt tot smullen en complimentjes maken. We zagen ook hoe de hoop in broeder Duponts ogen gloorde. Het was heel, heel lang geleden dat er zendelingen bij hem thuis waren geweest. Dit was zelfs de allereerste keer sinds zijn doop zo'n zeventien jaar geleden. De zondag daarop aten we er weer, en de week daarop ook, en zo maar door. Aan de hand van hetgeen we zo nu en dan te horen kregen, konden we het verhaal van de Duponts aan elkaar lijmen.

*„Wat moet dat met al die appels?”
vroeg ze. „Denken jullie soms dat
ik Eva ben?”*

Voor zijn kennismaking met de zendelingen, vertelde broeder Dupont, was hij als een zwerver in een door droogte geteisterd land geweest. Plotseling was hij op een heerlijk meer gestoten. Het evangelie was voedszaam en verfrissend en hij kon er maar niet genoeg van krijgen. Zijn verlangen om zich in deze pasontdekte schat onder te dompelen was zo groot, dat hij maar niet kon begrijpen waarom anderen geen verlangens hadden om diezelfde boodschap te proeven. Dit gebrek aan communicatie was ook van invloed op zijn huwelijk. Zijn vrouw kon maar niet begrijpen waardoor haar man zo veranderd was.

Terwijl we ons te goed deden vertelde ze over de oorlogsjaren, toen haar man bedlegerig was geweest. Ze was er in geslaagd steeds eten voor hen beiden te vinden, zelfs toen alles heel schaars was geworden. Ze had hem dag in dag uit verpleegd. Zelfs na de oorlog had hij nog een paar jaar haar constante zorg nodig gehad, voordat hij weer voldoende kracht had om weer te kunnen lopen. Daarna had hij nog een paar jaar nodig gehad voor zijn opleiding en revalidatie, en al die tijd had zij het gezin onderhouden. Nauwelijks was hij weer aan het werk, of twee Amerikanen begonnen met hem te spreken over godsdienst. Hij sloot zich aan bij hun kerk – hij was het enige lid in de hele stad en ze doopten hem in de rivier – en vanaf dat moment behoorde steeds meer van zijn leven aan zijn kerk en niet aan haar. Zij voelde zich te kort gedaan en vervolgens gegeneerd wanneer zij, de vrouw van de stadswepker, door de anderen in haar woonplaats werd uitgelachen.

Keer op keer vertelde president Dupont haar dat het evangelie waar was, dat hij dit heel zeker wist en dat hij bereid was

al het mogelijke te doen om dit aan zijn vrouw duidelijk te maken.

„Maar,” vertelde hij, „ze wilde niet luisteren.”

Toen het echtpaar op een avond een woordenwisseling had gehad zei ik: „Begrijpt u niet dat u eigenlijk bezig bent elkander te vertellen dat u van elkaar houdt? Zuster Dupont, u vraagt uw man al jarenlang om meer aandacht. Dat is belangrijk en heel juist. En u, president Dupont, u wilt alleen maar het meest kostbare in uw leven met uw vrouw delen. Zo is het toch, nietwaar?”

Hij knikte, en ik wendde me tot zuster Dupont.

„Begrijpt u niet dat hij het evangelie met u wil delen omdat hij van u houdt?”

Ze zei niets, maar ik kon zien dat ze nadacht. Wij stonden op, verontschuldigen ons en gingen naar huis.

Het gebed dat broeder Granville die avond uitsprak was zeer eenvoudig en doelgericht: „Hemelse Vader, help de Duponts alstublieft, om elkaar beter te begrijpen. Het zijn zulke goede mensen.”

„Amen,” zei ik, en het klonk zo fijn, dat ik het op een fluisterton herhaalde.

De twee daaropvolgende weken moesten we ergens anders mensen onderwijzen en daarna moesten we naar Bordeaux voor de districtsconferentie. We hadden wel een paar keer contact met president Dupont voor gemeentezaken, maar het was toch haast een maand later voor we weer te eten werden gevraagd. President Dupont nodigde ons persoonlijk uit.

„U zult het niet willen geloven,” zei hij, „maar mijn vrouw leest in de boeken van de kerk! En ze stelt vragen. Goede, eerlijke vragen. Ik probeer ze te beantwoorden, maar ik ben weleens ongeduldig. Eigenlijk wil ze u beiden graag weer

spreken.” Het is dat we op dat moment een andere afspraak hadden, anders waren we er meteen heengegaan.

„C'est incroyable!” zei zuster Dupont toen we de volgende keer weer allemaal in haar keuken zaten. „Het is ongelooflijk. Of het is onzin! Een jongen van veertien kan niet met God spreken. En dan de Bijbel. Die is compleet. Waarom zouden we méér Schriftuur moeten hebben dan er al is? En het priesterschap. Mijn man heeft nooit theologie gestudeerd, dus hoe kan hij dan in vredesnaam het priesterschap dragen?”

Het waren goede vragen. Hoe konden we dit het beste aanpakken? Ik kon me voorstellen dat broeder Granville de oude zuster Dupont weer herkende. Misschien was de verandering te mooi geweest om blijvend te zijn.

Broeder Granville's kalme stem onder-

Ze was geen lid. Ze had niets op met de zendingen – en evenmin met de kerk. Jammer genoeg voor ons, was ze de vrouw van de gemeentepresident.

brak mijn gedachten. „Zuster Dupont, wij kunnen u een antwoord geven op al die vragen, maar niet allemaal tegelijk. Wij hebben een serie lessen waarin ze één voor één worden behandeld. Lijkt 't u wat als we die met u doornemen?”

Zij stemde toe.

Geweldig! dacht ik bij mijzelf. *Misschien loopt 't toch nog goed af met deze junior-collega!*

Ik zou niet willen zeggen dat zuster Dupont de ideale onderzoekster werd, maar we raakten wel bevriend. Ze luisterde aandachtig naar de eerste les en knielde zelfs met ons neer toen haar man een gebed uitsprak. We ontvingen ook een uitnodiging om de zondag daarop weer te komen eten. We waren net zo goed als klaar met een schaal puree, toen broeder Granville zuster Dupont een klein verhaaltje vertelde.

„Heeft u het verhaal weleens gehoord van de zendeling die zat te eten en zijn collega vroeg de boter eens aan te geven? De botervloot stond voor zijn neus, maar hij keek er overheen omdat hij zo dichtbij was.”

„En?”

„Nou, heel eenvoudig. Zo is het ook met u en het evangelie. Al jarenlang heeft uw man 't hier vlak voor u gehad, maar u kon 't niet zien, omdat 't zo dichtbij was. U blijft alsmat naar de boter vragen, terwijl die naast uw bord staat.”

Het was misschien niet de allerbeste vergelijking, maar mijn collega deed in ieder geval zijn best. Toen we die avond thuiskwamen, gaf hij me een Boek van Mormon.

„Voel je er wat voor om dit samen met mij te ondertekenen?” vroeg hij en liet me zien wat hij op het schutblad had geschreven. „Het is voor zuster Dupont.”

Ik las zijn inscriptie.

Voici le beurre, stond er. Hier heeft u de boter.

In de loop van de volgende twee maanden las zuster Dupont het boek – althans, ze las zo goed als de helft. En ze kreeg nog twee lessen, ze bad, en ze sprak steeds meer met haar man. Deze scheen steeds gelukkiger te worden. Op dat moment ontving ik het overplaatsingsbericht.

Ik moest naar het noorden, naar Bretagne, waar ik mijn zending af zou maken. Broeder Granville zou zijn derde senior-collega kregen. De brief was wegens de poststakingen opgehouden, dus moest ik de volgende ochtend gelijk met de eerste trein vertrekken.

„Ik weet niet of ik wel klaar ben om te vertrekken, broeder Granville,” zei ik. „We hebben hier zo fijn gewerkt. De gemeentepresident is weer blij en enthousiast, en de leden steunen hem. We hebben een aantal inactieve leden zover dat ze weer naar de kerk komen en er zijn ook wat veelbelovende onderzoekers. En dan is er de familie Marcellas die naar de doop toewerkt. Nou ja, er zit niets anders op dan het aan jou over te laten.”

Er werd op de deur geklopt.

„President Dupont,” klonk de verraste begroeting van broeder Granville. „Kom binnen, kom binnen.”

President Dupont keek me aan.

„Ik hoorde van je overplaatsing,” zei hij. „Ik weet dus dat je morgen vertrekt. Mijn vrouw zou 't op prijs stellen als je nog even langskwam om afscheid te nemen.”

Ik moest alles nog inpakken en heleboel anderen goeiendag zeggen, maar vanzelfsprekend moest ik zuster Dupont ook opzoeken,

„Natuurlijk komen we nog langs,” antwoordde ik.

Het was tamelijk donker in de woonka-

mer die, zoals vele Franse woonkamers, slechts door een enkele kale gloeilamp werd verlicht. Het behang, echter, was een vrolijke combinatie van verschillende kleuren geel en bruin. Zuster Dupont zat op de oranje bank, met een blad met warme chocolademelk en koekjes voor zich.

„Zo, broeders,” begroette ze ons. „Ga zitten. Wat hoor ik, gaat broeder Romney weg?”

„Ja, jammer genoeg wel. Morgenochtend vroeg al.”

„Dat betekent dus dat we hier ook een nieuwe zendeling krijgen.”

„Dat klopt. U krijgt broeder Taylor. Hij is uit New York.”

„Tja, die zal ik dan ook moeten leren kennen.”

Ik kon zien hoe er een lach verscheen op het gezicht van president Dupont.

„Dat hoop ik van harte,” antwoordde ik,

„Zult u ons schrijven?”

„Natuurlijk zal ik van me laten horen,” beloofde ik. „Daar kunt u van opaan.”

„Als je niet van de zendingen op aankunt, op wie dan wel?” zei ze.

Ik voelde de tranen in mijn ogen prikken.

Ik ben inderdaad in contact gebleven toen ik vijf maanden later na mijn zending weer thuis was. Het was niet eenvoudig en president Dupont schreef mij vaker dan ik hem. Maar we stuurden elkaar wel foto's (ik heb nog een prachtige foto van de Duponts met hun kleinkinderen, genomen tijdens een vakantie aan de Spaanse kust), en kerstkaarten en hielden elkander op de hoogte van de belangrijkste gebeurtenissen in de familie. Wat ik ook stuurde, al was het maar een prentbriefkaart, ik kreeg altijd brieven terug in het slordige handschrift van

president Dupont. Hij liet me altijd weten wanneer hij van een van de vroegere zendingen had gehoord, vooral natuurlijk broeder Granville. Ik kreeg altijd de groeten van zijn vrouw, maar ik kreeg nooit iets dat door haar was geschreven. Van andere zendingen hoorde ik dat ze vriendelijk bleef en haar man steunde, maar dat zij nooit lid is geworden van de kerk. Een enkele keer schreef ik een brief die alleen aan haar was gericht, waarin ik haar via de post mijn getuigenis gaf. Ik ben nu alweer een paar jaar thuis en deze week kreeg ik een ongewone brief uit Frankrijk. Het adres zei me niets en het handschrift was me ook niet bekend. Ik maakte hem vliegensvlug open, nog voor ik weer achter m'n bureau zat.

„Beste broeder Romney,” klonk de aanhef, „in de afgelopen jaren heb ik u vaak willen schrijven, maar uiteindelijk liet ik het altijd aan mijn man over om het contact tussen u en ons beiden te onderhouden. Nu is hij overleden. Ik wilde u dat laten weten, zodat u 't aan de andere zendingen door kunt geven. Hij hield zoveel van hen allemaal. Vertel ze ook dat de leden van de kerk een rouwdienst voor hem hebben gehouden.

Ik weet nog heel veel van wat u me heeft verteld over het leven na de dood. Misschien wacht mijn man daar wel op me, zoals u toen heeft gezegd. Ik heb eigenlijk nooit alles kunnen begrijpen wat u me probeerde te leren, alles wat hij met me wilde delen, maar ik weet wel dat u allebei geloofde dat het de waarheid was.

Ik woon nu bij mijn getrouwde dochter. Ik zou het prettig vinden als u me blijft schrijven.”

Dat zal ik doen, zuster Dupont, dat zal ik zeker doen. □

(Dit is een waargebeurd verhaal. Er zijn echter andere namen gebruikt.)

Eeuwig duurt heel lang . .
neem dus een kameraad mee.

Jeani Camahan

RECLAME OP Z'N MORMOONS

Foto van Eldon Linschoten

Geef het evangelie vandaag nog door.

„Terwijl zij op reis waren, kwam Hij in een zeker dorp. En een vrouw, Marta geheten, ontving Hem in haar huis. En deze had een zuster, genaamd Maria, die, aan de voeten des Heren gezeten, naar zijn woord luisterde. Marta echter werd in beslag genomen door het vele bedienen. En zij ging bij Hem staan en zeide: Here, trekt Gij het U niet aan, dat mijn zuster mij alleen laat dienen? Zeg haar dan, dat zij mij komt helpen. Maar de Here antwoordde en zeide tot haar: Marta, Marta, gij maakt u bezorgd en druk over vele dingen, Maar weinige zijn zo nodig of slechts één; want Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat van haar niet zal worden weggenomen.”

Lucas 10:38-42

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION DIVISION
LIBRARY

MAY 16 1985